

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	178402
Uw kenmerk:	Contact:	Mw. A. van der Plaat, en Mw. S. Zock
Bijlagen: 3	Doorkiesnummer:	0180 - 451234
	E-mailadres:	a.v.d.plaat@bar-organisatie.nl/ s.zock@bar-organisatie.nl
	Datum:	15 september 2020

Betreft: Evaluatie minimabeleid en schuldhulpverlening 2019

Geachte raadsleden,

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Armoedemonitor 2019, de Inkomenseffectrapportage 2020 die jaarlijks door het onderzoeksbureau Kwiz worden opgesteld. De armoedemonitor geeft veel informatie over het bereik van de minimaregelingen en de omvang van de doelgroep. De inkomenseffectrapportage laat zien wat landelijke en gemeentelijke regelingen doen met het inkomen in verschillende gezinssituaties. Tevens ontvangt u het Resultaat Schuldhulpverlening 2019.

Kernboodschap

In Albrandswaard zijn er op de peildatum 500 huishoudens met een laag inkomen, dit is 5% van alle huishoudens in de gemeente. Dit aantal is iets gedaald ten opzichte van 2018 (508 huishoudens). De voornaamste verandering in de samenstelling van de minimapopulatie is dat er minder alleenstaanden en meer meerpersoonshuishoudens met kinderen toe behoren. Het aantal minimakinderen is daarom wel iets gestegen. Het bereik van de verschillende minimaregelingen is op een redelijk niveau maar wel licht gedaald op de meeste onderdelen. Dit kan verband houden met de lichte daling van het aantal minima huishoudens.

Ten aanzien van schuldhulpverlening zien we een stijging in het aantal meldingen vroegsignalering en aanmeldingen bij de gemeente Albrandswaard voor hulp. Dit houdt in dat er de schuldenproblematiek toeneemt in omvang.

In de evaluatie zijn de effecten ten gevolge van de COVID-19 niet opgenomen. Dit omdat de evaluatie een terugblik betreft naar 2019 en de effecten van de COVID-19 vanaf 2020 eventueel een zichtbaar effect zullen hebben. Dit kan leiden tot een toename in het aantal inwoners dat een beroep doet op onze minimaregelingen, alsmede het aantal inwoners dat gebruik maakt van schuldhulpverlening. Inwoners die zich in financiële problematiek bevinden, doen niet direct een beroep op schuldhulpverlening. In veel gevallen doen inwoners na jaren een beroep op schuldhulpverlening. Dit kan zorgen voor een vertraagd effect.

Toelichting

De grondslag voor deze evaluatie betreft het laatste jaar van het meerjarig beleid 'Kader Minimabeleid en Schuldhulpverlening 2016 tot 2020'. De gegevens uit de armoedemonitor hebben betrekking op het jaar 2019. Eind 2019 heeft uw raad het nieuwe meerjarige beleid 'Minimabeleid en Plan Schuldhulpverlening 2020 tot 2024' vastgesteld.

Speerpunten uit de 'Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening 2016 tot 2020 zijn:

- Aandacht voor de kinderen in een minimagezin;
- Aandacht voor werkende armen (loondienst en zelfstandigen);
- Maatwerk toepassen bij de minimaregelingen;
- Integrale aanpak en samenwerken met partners en wijkteams;
- Heldere procedures van de minimaregelingen, ze zijn goed bereikbaar voor alle doelgroepen;
- Betere communicatie en een groter bereik van de doelgroep.

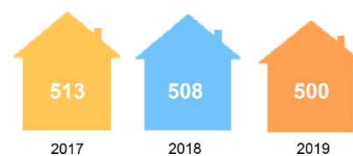
Er is de afgelopen veel inzet geweest op de communicatie van de minimaregelingen, zowel op de website als via het ontwikkelen van een folder gericht op ondersteuning aan minima. In 2019 is er een Open House aanbesteding geweest voor de collectieve zorgverzekering voor minima. De bij ons bekende partijen CZ en DSW hebben zich als enigen ingeschreven en hebben gezorgd voor een voortzetting van het aanbod.

Landelijk zien we een terugtrekkende beweging van zorgverzekeraars die dit aanbieden aan minima. De doelgroep heeft veel zorg nodig, betaalt niet altijd de premie en zorgt voor relatief veel kosten bij zorgverzekeraars.

De integrale aanpak van problemen die minima ervaren zal de komende jaren een speerpunt blijven. In 2020 wordt er integraal beleid opgesteld voor het sociaal domein.

Resultaten armoedemonitor 2019

Op 31 december 2019 heeft de gemeente 500 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm in beeld. Deze 500 huishoudens vormen 5 procent van alle huishoudens in de gemeente.

Minimakinderen

Tussen 31 december 2017 en 31 december 2019 is het aantal minimakinderen tot 18 jaar dat bij de gemeente in beeld is toegenomen van 284 in 2017, 294 in 2018 naar 306 in 2019.

Het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden met een bijstandsuitkering schommelt; 200 kinderen in 2017, 187 kinderen in 2018 en 195 kinderen in 2019. Zij vormen in 2019 twee derde van alle minimakinderen. Het aantal minimakinderen dat opgroeit in een huishouden met een andersoortig inkomen is gestegen van 84 kinderen in 2017 naar 111 kinderen in 2019.

Bereik regelingen in vergelijking met de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk en in vergelijking met de landelijke cijfers.

Regeling	Barendrecht	Albrands-waard	Ridderkerk	Gemiddeld andere gemeenten
Kwijtschelding	81%	86%	74%	70 à 75%
Bijzondere bijstand	25%	26%	30%	25 à 30%
Individuele inkomensvoet	41%	53%	58%	50 à 55%
Collectieve zorgverzekering	52%	30%	35%	35 à 40%
Meedoen: volwassenen	36%	37%	87%	40 à 45%
Meedoen: Kindpakket	66%	65%	90%	50 à 55%
Meedoen: schoolkosten	30%	34%	28%	40 à 45%

Het bereik

Het bereik van de kwijtschelding belasting is zeer hoog. Er is veel ingezet op het bereik van de kinderen die leven in een minimagezin. Het kindpakket heeft hierdoor een hoog bereik. Hieronder is te

lezen dat het aandeel langdurige minima is gestegen in Albrandswaard, het bereik van deze doelgroep ligt op het landelijk gemiddelde.

Langdurige minima

In 2019 behoorden 382 minimahuishoudens (76 procent) tot de langdurige minima. Dit zijn minima die drie jaar of langer zijn aangewezen op een inkomen tot 120 procent Wsm. Het aantal en aandeel langdurige minima is in de periode 2017 – 2019 gestegen. In 2017 behoorden 361 huishoudens (70 procent) tot de langdurige minima. Ook in andere gemeenten stijgt het aantal langdurige minima. Er is relatief weinig nieuwe instroom in de minimapopulatie. Tegelijkertijd komen de huishoudens die behoren tot de minimadoelgroep moeilijk uit de situatie en blijven langdurig een minimuminkomen houden.

Hierdoor zijn steeds meer huishoudens langdurig aangewezen op een minimuminkomen. De verwachting is dat het aantal (en aandeel) langdurige minima de komende jaren verder zal groeien.

Werkende minima (armen)

Het vinden van de werkende armen is tot op heden een lastig te bereiken doel. Ook in deze monitor blijkt dat de groep zelfstandigen moeilijk wordt bereikt. Steeds meer kinderen groeien op in een gezin met een laag inkomen. De realiteit van 2020 geeft een enorme verandering voor de toekomst. Hadden we in 2019 rond de 16 zelfstandigen in beeld, door de corona crisis zijn dat er in mei 2020 452. Dit is zorgelijk maar geeft tegelijk ook kansen om meer minima te bereiken en te informeren over de bestaande minimaregelingen.

Inkomenseffectrapportage

De gemeente Albrandswaard is geïnteresseerd in de effecten van het lokale en landelijke beleid op de inkomens van minimahuishoudens. Dit vanuit de visie dat werken moet lonen. In deze rapportage is in beeld gebracht wat de effecten zijn van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) er een armoedeval optreedt.

Conclusie; Werken loont! Wanneer huishoudens in Albrandswaard vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120, 130 of 140 procent Wsm, gaan zij er in totaal inkomen altijd op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie. Van alle huishoudens gaan alleenstaanden er bij ieder hoger inkomen het meest op vooruit. Ook een alleenstaande ouder gaat er bij ieder hoger inkomen op vooruit, al is de vooruitgang in totaal inkomen bij een inkomen van 130 procent Wsm minimaal ten opzichte van bij een inkomen van 120 procent Wsm. Ook paren gaan erop vooruit, maar paren met kinderen minder. Bij een loon gelijk aan 140 procent Wsm gaan zij er zelfs slechts 1 procent op vooruit ten opzichte van de bijstand.

Resultaat schuldhulpverlening 2019

In het bijgevoegde document zijn de resultaten schuldhulpverlening weergegeven. Als gemeente voeren wij een aantal taken uit, alsmede hebben wij een uitvoerder die voor ons de gemeentelijke taken uitvoert. Deze resultaten zijn vervat in 1 document. Een aantal conclusies:

- Het aantal meldingen betalingsachterstanden is ten opzichte van 2018 gestegen;
- Het aantal aanmeldingen is ten opzichte van 2018 licht gestegen;
- Het merendeel van de inwoners ontvangt een uitkering; een groot deel ontvangt een inkomen onder modaal;
- Het merendeel van de aanvragers betreft een alleenstaande; het merendeel van alle aanvragers heeft geen kinderen in het gezin.

**ARMOEDEMONTOR 2019
GEMEENTE ALBRANDSWAARD**

Armoedemonitor 2019 gemeente Albrandswaard

Onderzoek naar de omvang en samenstelling van de doelgroepen voor het gemeentelijke armoedebeleid en het gebruik van inkomensondersteunende regelingen in de gemeente Albrandswaard.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Albrandswaard

Datum

Mei 2020

Auteurs

Michelle Ellens
Reimer Vonk

Databewerking

Johan Knol

Geografische kaarten

Pieter-Jan Karsijns

Grafische ondersteuning

Senne Trip

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden veeleenvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Grafische samenvatting.....	4
Samenvatting.....	6
1. Minima in beeld	9
2. Schatting huishoudens hoger inkomen en werkende minima.....	15
3. Minimakinderen tot 18 jaar in beeld	16
4. Minimaregelingen	20
5. Wmo en schuldhulpverlening	27
Bijlage 1. Methodiek Armoedemonitor	29
Bijlage 2. Bevolkingskarakteristieken	31
Bijlage 3. Kenmerken kinderen	32
Bijlage 4. Kenmerken minima tot 100 procent Wsm	33
Bijlage 5. Kenmerken personen tot 120 procent Wsm.....	34
Bijlage 6. Afkortingen	35

Inleiding

Sinds 2014 maakt KWIZ jaarlijks een Armoedemonitor voor de gemeente Albrandswaard. De Armoedemonitor geeft inzicht in de doelgroep (omvang en kenmerken) van het minimabeleid, alsmede het bereik van de regelingen.

Opzet Armoedemonitor

De Armoedemonitor beschrijft de doelgroep voor het lokale armoedebeleid aan de hand van een aantal kenmerken. Daarnaast brengt de monitor het gebruik en bereik van de verschillende minimaregelingen in beeld. De gegevens over de omvang en samenstelling van de doelgroep geven de situatie per 31 december 2019 weer (peildatum minimapopulatie), op basis van het inkomen op het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Het gebruik van de regelingen is gemeten over het jaar 2019. De cijfers worden (waar mogelijk) vergeleken met die van de Armoedemonitor 2018 en 2017.

Onderzoeksmethode Armoedemonitor

De gemeente heeft geen rechtstreekse toegang tot inkomensgegevens van haar inwoners. Door gebruik van diverse informatiebronnen van gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens, maken we een inschatting van het aantal minimahuishoudens op 31 december 2019. Daarvoor zijn registraties van de volgende voorzieningen gebruikt: de Participatiewet, minimaregelingen, collectieve zorgverzekering en kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Tevens zijn voor dit onderzoek de registraties van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet (JW) en schulddienstverlening via PLANgroep. Met behulp van de Basisregistratie Personen (BRP) zijn de gebruikersgegevens vervolgens op huishoudniveau gegroepeerd. Op deze manier ontstaat een samenhangend beeld op de omvang en samenstelling van de minimapopulatie, de mate van gebruik van voorzieningen en de overlap in het gebruik van voorzieningen op andere beleidsterreinen. Daarnaast is een bestand van de Kamer van Koophandel met daarin alle ZZP'ers in de gemeente gekoppeld aan de BRP. Op die manier wordt inzichtelijk hoeveel ZZP'ers gebruikmaken van het minimabeleid.

Omdat wij niet over inkomensgegevens van alle inwoners beschikken, is er een groep die, doordat ze geen gebruik maakt van de minimaregelingen, niet in de registratiebestanden voorkomt. Dit betekent dat het feitelijk aantal minima iets hoger ligt dan in deze Armoedemonitor wordt gerapporteerd. Wanneer we het in deze monitor hebben over minimahuishoudens zijn dit de huishoudens die we in beeld hebben gekregen via de bovenstaande onderzoeksmethode; daarmee hebben ongeveer 90 procent van de minimahuishoudens in de gemeente in beeld. De huishoudens die in beeld zijn op basis van bovenstaande methodiek beschouwen we als doelgroep voor het minimabeleid. De overige circa 10 procent maakt geen gebruik van het minimabeleid en ook niet van andere ondersteuning vanuit de Participatiewet waardoor ze niet als minima bekend zijn bij de gemeente. Het is op basis van de onderzoeksmethodiek ook niet mogelijk om deze groep in beeld te krijgen. Het is mogelijk dat een deel van die groep ook geen gebruik wil maken van gemeentelijke ondersteuning.

De kenmerken van het huishouden zijn gebaseerd op de kenmerken van de oudste persoon in het huishouden.

Leeswijzer

Na de samenvatting waarin de belangrijkste kenmerken van de minimapopulatie visueel worden weergegeven, worden de belangrijkste ontwikkelingen beschreven in de samenvattende analyse. In de daaropvolgende hoofdstukken wordt de minimapopulatie in kaart gebracht, evenals de overlap met de Jeugdwet, Wmo en schulddienstverlening. Daarnaast wordt een schatting gegeven van het aantal huishoudens met een inkomen tot 140 procent Wsm en geven we het aantal ZZP'ers dat gebruikmaakt van minimaregelingen weer.

De bijlagen geven een aantal achterliggende cijfers weer. In bijlage 2 worden de kenmerken van alle huishoudens weergegeven. In bijlage 3 staan de kenmerken van alle kinderen in de gemeente. Bijlage 4 geeft een overzicht van de kenmerken van de huishoudens met een

inkomen tot 100 procent Wsm. In bijlage 5 staan de kenmerken van de minimapopulatie op persoonsniveau uitgewerkt.

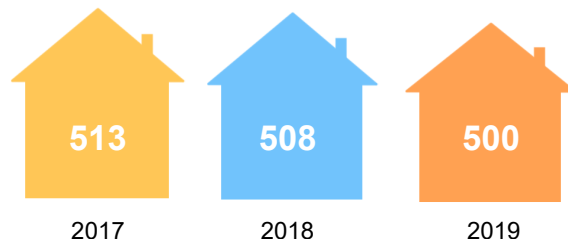
In de tabellen worden aantallen kleiner dan 10 niet weergegeven om de anonimiteit van de inwoners te kunnen waarborgen. In dat geval zijn categorieën samengevoegd. Alle landelijke cijfers zijn afkomstig van het CBS en vergelijking met andere gemeenten wordt gedaan op basis van ervaringscijfers van KWIZ.

MINIMA IN ALBRANDSWAARD

Aantal minimahuishoudens

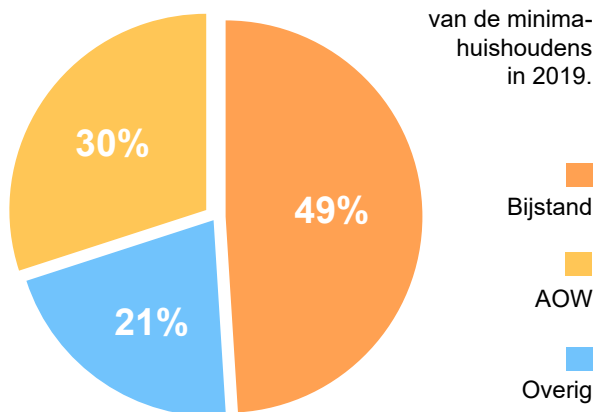
5%

van de huishoudens hebben een inkomen tot 120% van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm), dit zijn **500** huishoudens.

Inkomensbron

Inkomensbronnen van de minima-huishoudens in 2019.

Bijstand

Aantal minimahuishoudens met een bijstandsuitkering in 2019.

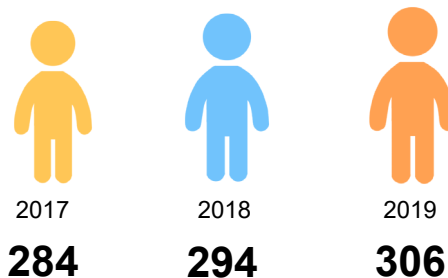

Minimakinderen

5%

van alle kinderen tot 18 jaar groeit op in een huishouden met een inkomen tot 120% Wsm, dit zijn **306** kinderen.

Langdurige minima

76% van alle minima heeft al drie jaar of langer een minimuminkomen.

Wijken

6%

van alle huishoudens in **Poortugaal Zuid** heeft een inkomen tot 120% Wsm. Dit aandeel is hoger dan gemiddeld in de gemeente.

Eenoudergezinnen

20%

van de eenoudergezinnen (op huishoudniveau) heeft een inkomen tot 120% Wsm. Kinderen in een eenoudergezin groeien vijf keer zo vaak op in een minimahuishouden als kinderen in een twee-oudergezin.

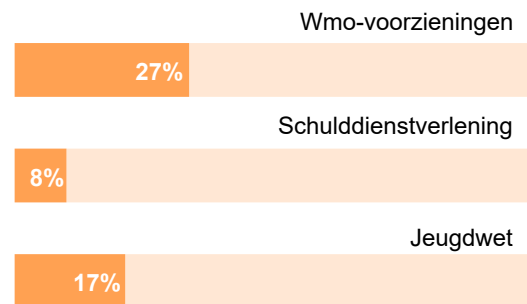
Niet-westerse achtergrond

18%

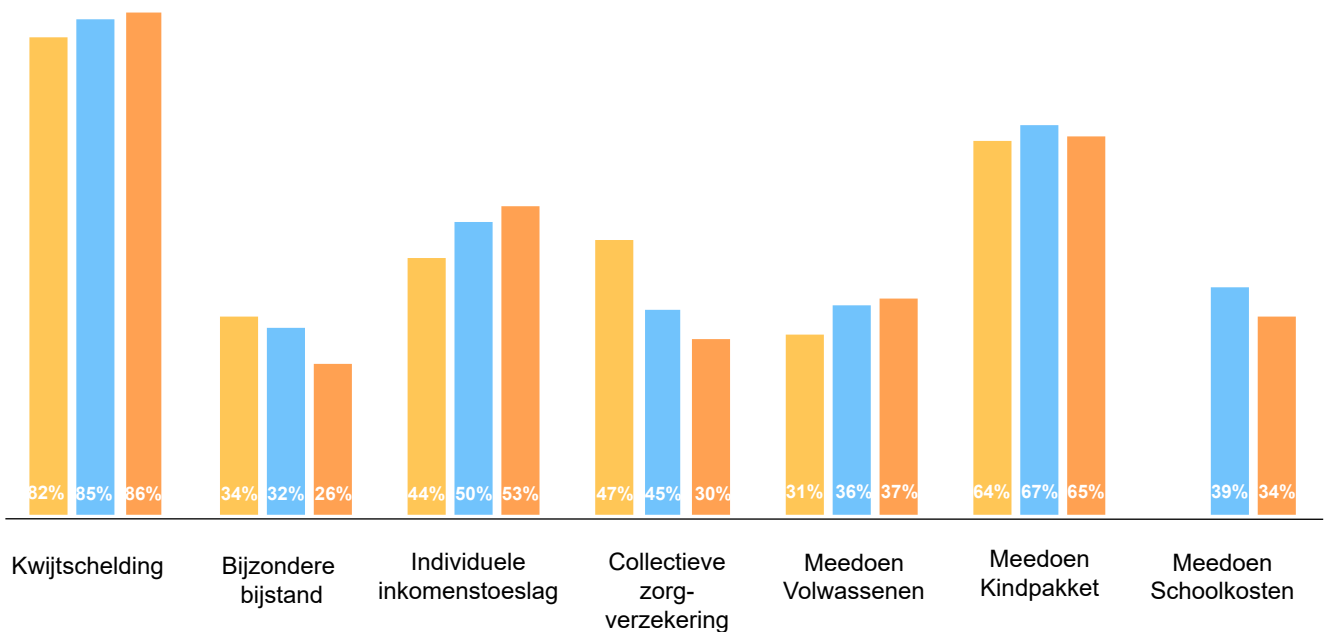
van alle huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond heeft een inkomen tot 120% Wsm.

Minimaproblematiek

Minimaregelingen

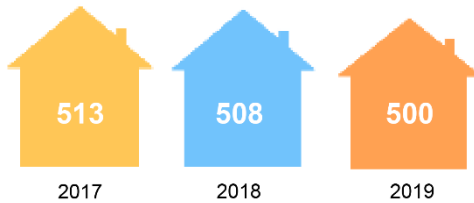
2017 2018 2019

Samenvatting

In deze samenvatting staat een aantal kenmerken van de minimapopulatie in 2019 (huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm) evenals een vergelijking van deze doelgroep voor het minimabeleid met de minimahuishoudens van 2017 en 2018.

Ontwikkelingen minimapopulatie

Minimahuishoudens 2017 – 2019

Op 31 december 2019 heeft de gemeente 500 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm in beeld. Deze 500 huishoudens vormen 5 procent van alle huishoudens in de gemeente. Dat ligt in lijn met het aandeel minima in andere gemeenten met minder dan 50.000 inwoners. Ten opzichte van 2017 en 2018 is het aantal minima met enkele huishoudens gedaald (2017: 513, 2018: 508, 2019: 500).

De lichte daling van het minimahuishoudens komt door een daling van het aantal minima met een inkomen tot 100 procent Wsm. In de periode 2017 – 2019 is het aantal gedaald van 470 naar 452 huishoudens. Deze daling gaat gepaard met de afname van het aantal bijstandsgerechtigden, een trend die ook landelijk zichtbaar is. Het aantal minimahuishoudens met een inkomen tussen 100 en 120 procent Wsm is gelijk gebleven. Van alle 513 minima staan 16 huishoudens ingeschreven als ZZP'er. In 2018

De voornaamste verandering in de samenstelling van de minimapopulatie is dat er minder alleenstaanden en meer meerpersoonshuishoudens met kinderen toe behoren.

Doelgroepen

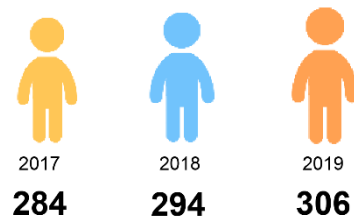
Eenoudergezinnen hebben vaker een minimuminkomen dan andere huishoudtypen; 20 procent van alle eenoudergezinnen in de gemeente heeft een inkomen tot 120 procent Wsm (76 huishoudens). Daarnaast zijn huishoudens tot 45 jaar vaker minima dan huishoudens van 45 jaar of ouder. Naar herkomst zijn huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond oververtegenwoordigd onder minima; 18 procent van alle huishoudens met een dergelijke achtergrond heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder huishoudens met een Nederlandse achtergrond is dat 3 procent. Tenslotte hebben huishoudens in het woongebied Poortugaal Zuid vaker dan gemiddeld een minimuminkomen. Deze verhoudingen komen overeen met die in 2017 en 2018.

Nieuwe minima en langdurige minima

Op 31 december 2019 hadden 382 huishoudens (76 procent) al drie jaar of langer een inkomen tot 120 procent Wsm en sinds 2017 wordt deze groep ieder jaar wat groter. Huishoudens met AOW, huishoudens zonder kinderen en huishoudens met een westerse migratieachtergrond hebben vaker dan gemiddeld langdurig een minimuminkomen. In 2019 zijn 45 huishoudens 'ingestroomd' in de minimapopulatie, zij vormen 9 procent van de doelgroep. De instroom daalt sinds 2017, maar omdat minder minima uitstromen (de groep langdurige minima groeit), blijft de totale populatie stabiel.

Minimakinderen

Tussen 31 december 2017 en 31 december 2019 is het aantal minimakinderen tot 18 jaar dat bij de gemeente in beeld is toegenomen van 284 in 2017, 294 in 2018 naar 306 in 2019. Hoewel het aantal minimahuishoudens licht daalt in de periode 2017 – 2019, is het aantal minimakinderen juist iets gestegen. Het aandeel minimakinderen komt daarmee op 5,4 procent van

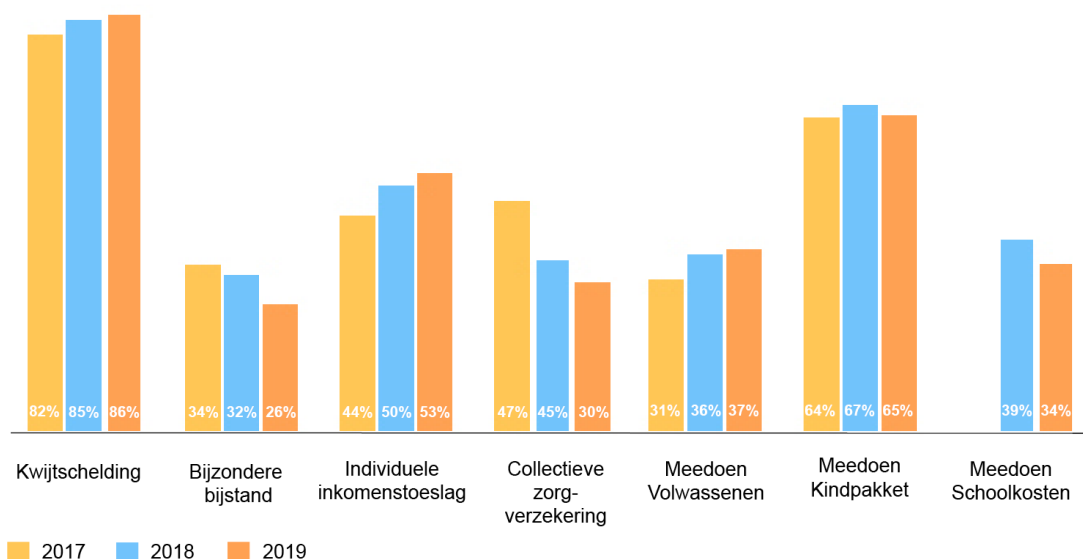
alle kinderen in de gemeente. De totale bijstandspopulatie is gedaald, terwijl het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden met een bijstandsuitkering is toegenomen. Daarnaast neemt sinds 2017 het aantal en aandeel minima met een migratieachtergrond toe, terwijl het aantal en aandeel minimakinderen met een Nederlandse achtergrond juist wat afneemt.

Sommige kinderen hebben meer kans op armoede dan andere kinderen: zo groeien kinderen in een eenoudergezin, kinderen met een migratieachtergrond en kinderen uit de wijk Poortugaal Zuid groeien vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit andere gezinnen.

Van alle minimakinderen heeft 12 procent een indicatie voor de Jeugdwet, dat zijn er in totaal 36 (in 2017: 31). Minimakinderen hebben vaker een indicatie voor de Jeugdwet dan kinderen die niet in een minimagezin opgroeien. Gemiddeld zien we bij andere gemeenten een overlap van 10 tot 20 procent tussen minimakinderen en de Jeugdwet.

Regelingen

In de volgende figuur staat het bereik per regeling in 2017, 2018 en 2019. Dit is het gebruik van de regeling, afgezet tegen de doelgroep.

Onderstaand wordt het bereik van de gemeente Albrandswaard vergeleken met dat in de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk. Tevens geven we het gemiddelde bereik in andere gemeenten weer (op basis van ervaringscijfers van KWIZ).

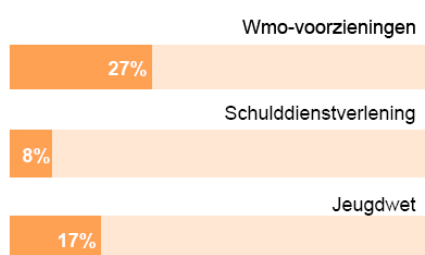
Tabel S2 Bereik regelingen BAR-gemeenten en gemiddeld bij andere gemeenten

Regeling	Albrandswaard	Barendrecht	Ridderkerk	Gemiddeld andere gemeenten
Kwijtschelding	86%	81%	74%	70 à 75%
Bijzondere bijstand	26%	25%	30%	25 à 30%
Individuele inkomensvoetstuk	53%	41%	58%	50 à 55%
Collectieve zorgverzekering	30%	52%	35%	35 à 40%
Meedoen: volwassenen	37%	36%	87%	40 à 45%
Meedoen: Kindpakket	65%	66%	90%	50 à 55%
Meedoen: schoolkosten	34%	30%	28%	40 à 45%

- Het bereik van de kwijtschelding is gestegen van 82 procent in 2017 naar 86 procent in 2019. In 2019 hebben 389 huishoudens gebruikgemaakt van de kwijtschelding. Een bereik van 86 procent ligt boven het gemiddelde van 70 à 75 procent bij de meeste andere gemeenten;

- In de periode 2017 – 2019 is het bereik van de bijzondere bijstand afgenomen van 34 procent naar 26 procent. Ook het aantal huishoudens dat gebruikmaakt is afgenomen. In 2019 hebben 132 huishoudens gebruikgemaakt van de bijzondere bijstand, een bereik van 26 procent. Gemiddeld is het bereik bij andere gemeenten 25 à 30 procent;
- Het bereik van de individuele inkomenstoelage is in de laatste drie jaar gestegen van 44 procent in 2017 naar 53 procent in 2019. Gemiddeld ligt het bereik van de individuele inkomenstoelage bij andere gemeenten tussen de 50 en 55 procent. Het bereik van Albrandswaard ligt in lijn met het gemiddelde. Het gebruik is gestegen van 111 in 2017 naar 139 huishoudens in 2019;
- Het gebruik van de collectieve zorgverzekering schommelt in de periode 2017 – 2019. In 2017 maakten 257 huishoudens gebruik van de collectieve zorgverzekering, in 2018 was dit gestegen naar 279 huishoudens en in 2019 is dit gedaald naar 248 huishoudens. Het aandeel is in dezelfde periode gedaald van 47 procent in 2017¹, 35 procent in 2018 naar 30 procent in 2019. Net als in voorgaande jaren is het merendeel van de huishoudens verzekerd bij CZ, een kleiner deel heeft een verzekering afgesloten bij DSW. De daling van het aantal gebruikers is opvallend;
- Het gebruik en bereik van de Meedoenregeling voor volwassenen is ongeveer gelijk aan dat in 2018: 188 huishoudens hebben gebruikgemaakt van de regeling in 2019, een bereik van 37 procent. Het gemiddelde bereik bij andere gemeenten ligt tussen de 40 en 45 procent;
- In 2019 hebben 108 huishoudens gebruikgemaakt van het Kindpakket; 65 procent van de doelgroep. Dat ligt in lijn met voorgaande jaren, maar is wel hoger dan het gemiddelde bereik van een kindregeling in andere gemeenten (50 à 55 procent);
- In 2019 is het bereik van de meedoen schoolkostenregeling is in 34 procent. Het aantal huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van de schoolkostenregeling is nagenoeg gelijk gebleven (2018: 29 huishoudens, 2019: 27 huishouden);
- In 2018 hebben drie huishoudens gebruikgemaakt van de individuele studietoelage De doelgroep kan op basis van de bestanden die gebruikt zijn niet worden vastgesteld.
- In Albrandswaard is het bereik van de kwijtschelding en meedoen schoolkosten hoger dan het bereik in Barendrecht en Ridderkerk. Het meedoen voor volwassenen en kinderen ligt aanzienlijk lager dan in Ridderkerk, maar in Ridderkerk kennen ze ook de Ridderkerkpas waarmee ze gebruik kunnen maken van de meedoenregelingen. Dit kan het hoge bereik in Ridderkerk verklaren. Kanttekening bij deze vergelijking is wel dat de inkomensgrenzen voor de regelingen per gemeente verschillen.

Meervoudige problematieken

Een deel van de minimahuishoudens heeft ook andere ondersteuningsvragen: 27 procent heeft een of meerdere Wmo-voorzieningen, 8 procent is in beeld bij schulddienstverlening en 17 procent van de minimagezinnen heeft een indicatie vanuit de Jeugdwet. Huishoudens in de gemeente die geen minimuminkomen hebben maken minder vaak gebruik van een of meer van deze voorzieningen.

¹ In 2017 is de doelgroep onderschat. De doelgroep tot 130 procent Wsm is in 2017 gebaseerd op de beschikbare bestanden. De volledige doelgroep zal in 2017 hoger liggen dan gerapporteerd. Hierdoor is vergelijking met 2017 niet goed mogelijk.

1. Minima in beeld

De gemeente Albrandswaard hanteert voor het minimabeleid een bovengrens van 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum. In dit hoofdstuk beschrijven we de kenmerken en ontwikkelingen van deze doelgroep over de periode 2017-2019². De peildatum is 31 december van het desbetreffende jaar.

1.1. Aantal minimahuishoudens redelijk stabiel

Het aantal minimahuishoudens is in de periode 2017 – 2019 redelijk stabiel gebleven, er is slechts een kleine daling te zien. In 2019 heeft de gemeente 500 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm in beeld. In 2017 waren dit er iets meer: 513 huishoudens. Deze groep van 500 minimahuishoudens vormt 5 procent van alle huishoudens in de gemeente Albrandswaard.

De lichte daling van het minimahuishoudens komt door een daling van het aantal minima met een inkomen tot 100 procent Wsm. In de periode 2017 – 2019 is het aantal gedaald van 470 naar 452 huishoudens. Deze daling gaat gepaard met de afname van het aantal bijstandsgerechtigden (-23 huishoudens), een trend die ook landelijk zichtbaar is. Het aantal minima met een andersoortig inkomen (WW, werk) is met 8 huishoudens toegenomen. Het aantal minimahuishoudens met een inkomen tussen 100 en 120 procent Wsm is gelijk gebleven.

Tabel 1.1.1 Huishoudens naar inkomen in Albrandswaard

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	2017		2018		2019	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Tot 100%	470	4,6%	459	4,5%	452	4,3%
100% tot 120%	43	0,4%	49	0,5%	48	0,5%
Totaal minima tot 120%	513	5,0%	508	5,0%	500	4,8%
Overig	9.731	95,0%	9.738	95,0%	9.921	95,2%
Totaal	10.244	100%	10.246	100%	10.421	100%

Tabel 1.1.2 Inkomensbron minima, inkomen tot 120% Wsm

Inkomensbron	2017		2018		2019	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Participatiewet	266	52%	253	50%	243	49%
AOW	105	20%	108	21%	107	21%
Ander inkomen	142	28%	147	29%	150	30%
Totaal	513	100%	508	100%	500	100%

Bron van inkomen 'Ander inkomen' (schatting)	Aantal	%
WW ontvangers		
Arbeidsongeschikten	50	33%
Inkomen uit arbeid	50	33%
Inkomen uit eigen onderneming	50	34%
Totaal	150	100%

² In dit hoofdstuk worden de kenmerken van huishoudens tot 120 procent Wsm weergegeven. In de bijlagen worden de kenmerken van huishoudens tot 100 procent Wsm (bijlage 4) en personen tot 120 procent Wsm (bijlage 5) gegeven.

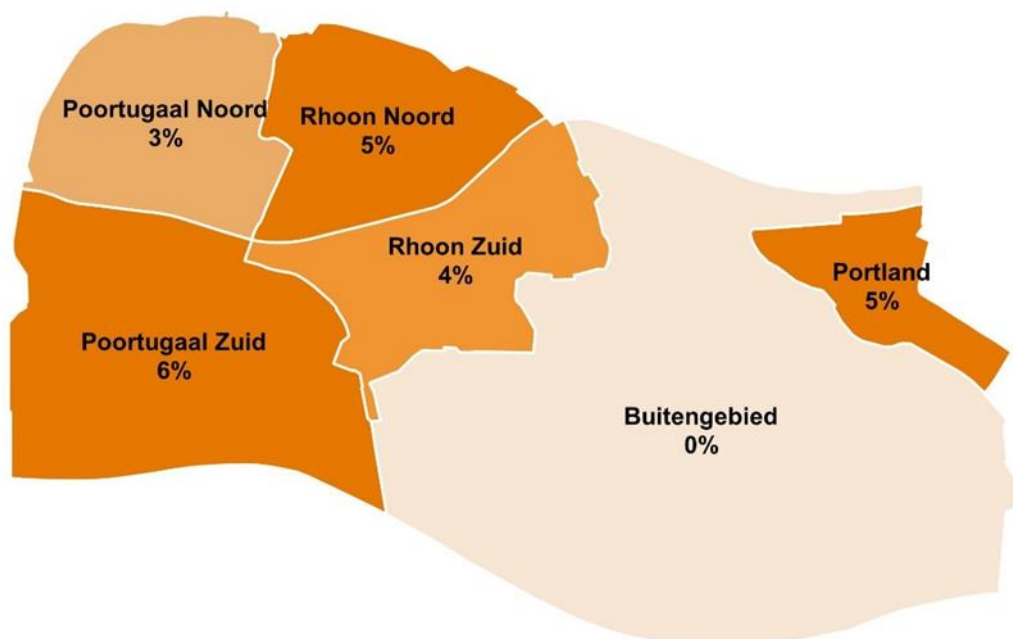
1.2. Eenoudergezinnen en huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond zijn vaker dan gemiddeld minima

De meeste minimahuishoudens vormen een alleenstaand huishouden (49 procent). Deze omvang en het aandeel van deze groep wordt overigens iets kleiner in de laatste twee jaren. Daarentegen neemt het aantal en aandeel minimahuishoudens met thuiswonende kinderen juist toe (in 2017: 31 procent, 161 gezinnen en in 2019: 33 procent, 166 gezinnen).

45 procent van de minimahuishoudens is tussen 45 jaar en AOW-leeftijd en een op de vijf heeft de AOW-leeftijd. Naar herkomst heeft 47 procent een Nederlandse achtergrond, 45 procent een niet-westerse migratieachtergrond en 8 procent een westerse migratieachtergrond. De groep Nederlandse minima wordt iets kleiner en de niet-westerse minima iets groter, al zijn de schommelingen niet enorm. Tenslotte woont, net als voorgaande jaren, een groot deel van de minimahuishoudens in Poortugaal Zuid (32 procent) en Portland (29 procent).

Sommige huishoudens zijn vaker dan gemiddeld minima: van alle eenoudergezinnen in de gemeente heeft 20 procent een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder alleenstaanden is dat 9 procent. Ook huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond hebben vaker een minimuminkomen dan huishoudens met een andere herkomst. Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond zijn zes keer zo vaak minima als huishoudens met een Nederlandse achtergrond. Tenslotte is in de wijk Poortugaal Zuid het aandeel minima iets hoger dan in andere wijken: 6 procent van alle huishoudens die in deze wijk wonen hebben een minimuminkomen, zoals onderstaande figuur laat zien.

Figuur 1.2.1. Relatief aandeel minimahuishoudens per wijk tot 120% Wsm

Verdeling naar kenmerken

In de volgende tabel staat de verdeling naar diverse kenmerken. In de laatste kolom ('Aandeel minima t.o.v. alle huishoudens') staat per kenmerk het aandeel minima ten opzichte van alle huishoudens in de gemeente. Dat geeft inzicht in welke groepen vaker dan gemiddeld minima zijn.

Tabel 1.2.2 Kenmerken minima, inkomen tot 120% Wsm

Categorie	2017	2018	2019		Aandeel minima t.o.v. alle huish.
			Aantal	%	
Huishoudtype					
Alleenstaand	52%	50%	245	49%	9%
Eenoudergezin	15%	15%	76	15%	20%
Meerpers zonder kinderen	17%	19%	89	18%	2%
Meerpers met kinderen	16%	16%	90	18%	3%
Totaal	100%	100%	500	100%	5%
Leeftijdscategorie					
Tot 27 jaar	4%	4%	18	4%	12%
27 tot 45 jaar	32%	32%	152	30%	6%
45 tot AOW-leeftijd	44%	43%	223	45%	5%
AOW-leeftijd	20%	21%	107	21%	4%
Totaal	100%	100%	500	100%	5%
Herkomst					
Nederlandse achtergrond	48%	49%	235	47%	3%
Westerse migratieachtergrond	9%	8%	41	8%	4%
Niet-westerse migratieachtergrond	43%	43%	224	45%	18%
Totaal	100%	100%	500	100%	5%
Woongebied					
Portland	29%	29%	144	29%	5%
Poortugaal Noord	6%	5%	30	6%	3%
Poortugaal Zuid	33%	33%	159	32%	6%
Rhoon Noord	8%	9%	47	9%	5%
Rhoon Zuid	24%	24%	120	24%	4%
Totaal	100%	100%	500	100%	5%

1.3. Ruim driekwart drie jaar of langer een minimuminkomen

In 2019 behoorden 382 minimahuishoudens (76 procent) tot de langdurige minima. Dit zijn minima die drie jaar of langer zijn aangewezen op een inkomen tot 120 procent Wsm. Het aantal en aandeel langdurige minima is in de periode 2017 – 2019 gestegen. In 2017 behoorden 361 huishoudens (70 procent) tot de langdurige minima.

Ook in andere gemeenten stijgt het aantal langdurige minima. Er is relatief weinig nieuwe instroom in de minimapopulatie. Tegelijkertijd komen de huishoudens die behoren tot minimadoelgroep moeilijk uit de situatie en blijven langdurig een minimuminkomen houden. Hierdoor zijn steeds meer huishoudens langdurig aangewezen op een minimuminkomen. De verwachting is dat het aantal (en aandeel) langdurige minima de komende jaren verder zal groeien.

AOW'ers, minima zonder kinderen en minima met een westerse migratieachtergrond zijn vaker dan gemiddeld aangewezen op een minimuminkomen. Huishoudens met een andersoortig inkomen, huishoudens jonger dan 45 jaar en huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond zijn gemiddeld juist het minst vaak langdurig op een minimuminkomen aangewezen.

Tabel 1.3.1 Kenmerken langdurige minima, inkomen tot 120% Wsm

Categorie	2017	2018	2019		Aandeel langdurige minima t.o.v. alle minima
			Aantal	%	
Duur op minimuminkomen					
Tot en met 1 jaar	12%	11%	45	9%	
1 tot en 3 jaar	18%	17%	73	15%	
3 jaar en langer	70%	72%	382	76%	
Totaal	100%	100%	500	100%	
Langdurige minima					
Inkomensbron					
Participatiewet	49%	48%	186	49%	77%
AOW	28%	28%	103	27%	96%
Ander inkomen	23%	24%	93	24%	62%
Totaal	100%	100%	382	100%	76%
Huishoudtype					
Alleenstaand	55%	56%	201	52%	82%
Eenoudergezin	15%	14%	53	14%	70%
Meerpers zonder kinderen	18%	18%	71	19%	80%
Meerpers met kinderen	12%	12%	57	15%	63%
Totaal	100%	100%	382	100%	76%
Leeftijdscategorie					
Tot 45 jaar	28%	27%	109	28%	64%
45 tot AOW-leeftijd	44%	45%	170	45%	76%
AOW-leeftijd	28%	28%	103	27%	96%
Totaal	100%	100%	382	100%	76%
Herkomst					
Nederlandse achtergrond	54%	53%	183	48%	78%
Westerse migratieachtergrond	11%	9%	34	9%	83%
Niet-westerse migratieachtergrond	35%	38%	165	43%	74%
Totaal	100%	100%	382	100%	76%

1.4. De gemeente heeft 16 ZZP'ers met minimuminkomen in beeld

In 2019 stonden 1.125 inwoners als ZZP'er bij de Kamer van Koophandel ingeschreven. Dit is 5,9 procent van de beroepsbevolking³ in de gemeente Albrandswaard. Landelijk staat 8,2 procent van de beroepsbevolking ingeschreven als ZZP'er⁴.

Van de 1.125 ZZP'ers in de gemeente Albrandswaard heeft de gemeente 16 ZZP'ers met een minimuminkomen in beeld; dit is 1,5 procent van alle ingeschreven ZZP'ers. Het aantal en aandeel ZZP'ers dat gebruikmaakt van het minimabeleid is gelijk gebleven ten opzichte van 2018.

De meeste ZZP'ers die in beeld zijn als minimahuishouden hebben (voornamelijk) inkomsten vanuit hun ondernemerschap en krijgen geen bijstand. Twee derde is een huishouden zonder kinderen en ruim de helft heeft een niet-westerse migratieachtergrond.

Tabel 1.4.1 ZZP'ers naar inkomen in de gemeente Albrandswaard

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	2018		2019	
	Aantal	%	Aantal	%
Tot 100%	12	1%	12	1,1%
100% tot 120%	5	0,4%	4	0,4%
Totaal minima tot 120%	17	1,4%	16	1,5%
Overig	1.137	98,6%	1.109	98,5%
Totaal	1.154	100%	1.125	100%

Tabel 1.4.2 Kenmerken ZZP'ers, inkomen tot 120% Wsm

Categorie	Minima ZZP'ers		Alle ZZP'ers	
	Aantal	%	Aantal	%
Inkomensbron				
Participatiewet	4	25%		
Andere inkomensbron	12	75%		
Totaal	16	100%		
Huishoudtype				
Huishoudens zonder kinderen	11	69%	630	56%
Huishoudens met kinderen	5	31%	495	44%
Totaal	16	100%	1.125	100%
Leeftijdscategorie				
Tot 45 jaar	8	50%	303	27%
45 jaar of ouder	8	50%	822	73%
Totaal	16	100%	1.125	100%
Herkomst				
Nederlandse achtergrond	7	44%	800	71%
Migratieachtergrond	9	56%	325	29%
Totaal	16	100%	1.125	100%

³ Alle inwoners tussen de 15 en 75 jaar.

⁴ Bron: CBS.

Gebruik regelingen onder ZZP'ers

De ZZP'ers kunnen, mits ze voldoen aan de inkomensgrenzen, gebruikmaken van de minimaregelingen van de gemeente. Hieronder staat het gebruik per regeling weergegeven.

Tabel 1.4.3 Gebruik regelingen door ZZP'ers

Regeling	2018 Aantal	2019 Aantal
Kwijtschelding	8 huishoudens	8 huishoudens
Bijzondere bijstand	6 huishoudens	6 huishoudens
Individuele inkomstenstoeslag	1 huishouden	2 huishoudens
Collectieve zorgverzekering	8 huishoudens	4 huishoudens
Meedoen volwassenen	3 huishoudens	5 huishoudens
Meedoen Kindpakket	2 huishoudens	2 huishoudens
Meedoen schoolkosten	0 huishoudens	1 huishouden

2. Schatting huishoudens hoger inkomen en werkende minima

In dit hoofdstuk geven we een schatting van het aantal minima met een inkomen tot 140 procent Wsm.

2.1. Aantal minima tot 140 procent Wsm

Op basis van ervaringscijfers van KWIZ, (bewerkte) CBS-gegevens en cijfers van het Sociaal en Cultureel Planbureau over werkende armen komen we tot de volgende aantallen minimahuishoudens en het aantal werkenden per inkomenscategorie.

Tabel 2.1.1 Schatting aantal minima tot 140 procent Wsm

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	In beeld in Armoedemonitor	Schatting totaal aantal minima	Schatting aantal werkend
Tot 110%	-	560	50 à 100
Tot 120%	500	650	100 à 150
Tot 130%	-	825	200 à 250
Tot 140%	-	975	300 à 350

3. Minimakinderen tot 18 jaar in beeld

In dit hoofdstuk geven we het aantal kinderen tussen 0 en 18 jaar weer dat opgroeit in een minimahuishouden.

3.1. Kleine stijging aantal minimakinderen

In de periode 2017 – 2019 is het aantal minimakinderen dat bij de gemeente in beeld is toegenomen van 284 naar 306 kinderen. Het totaal aantal minima*huishoudens* met kinderen is in die periode gestegen van 161 huishoudens naar 166 huishoudens. In hoofdstuk 1 zagen we al dat, ondanks een lichte daling van het totaal aantal minimahuishoudens, het aantal minimagezinnen juist is toegenomen. In totaal groeit 5,4 procent van alle kinderen in de gemeente op in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm.

Ten opzichte van 2018 zien we een stijging van het aantal minimakinderen tot 100%, terwijl het aantal minimakinderen tussen 100 en 120 procent juist iets is afgenomen. Dit wijkt iets af van het totaal aantal minimahuishoudens. Daar is een lichte daling van het aantal minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm te zien. Ondanks dat het totaal aantal bijstandsgerechtigden in de minimapopulatie afneemt, is het laatste jaar het aantal kinderen dat in een bijstandsgezin opgroeit juist gestegen.

Het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden met een bijstandsuitkering schommelt; 200 kinderen in 2017, 187 kinderen in 2018 en 195 kinderen in 2019. Zij vormen in 2019 twee derde van alle minimakinderen. Het aantal minimakinderen dat opgroeit in een huishouden met een andersoortig inkomen is gestegen van 84 kinderen in 2017 naar 111 kinderen in 2019.

Tabel 3.1.1 Aantal kinderen in (minima)huishoudens

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	2017		2018		2019	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Tot 100%	n.b.	-	252	4,5%	272	4,8%
100 tot 120%	n.b.	-	42	0,7%	34	0,6%
Totaal tot 120%	284	5,0%	294	5,2%	306	5,4%
Overig	5.406	95,0%	5.318	94,8%	5.314	94,6%
Totaal	5.690	100%	5.612	100%	5.620	100%

Tabel 3.1.2 Inkomensbron kinderen in minimahuishoudens, inkomen tot 120% Wsm

Inkomensbron	2017		2018		2019	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Participatiewet	200	70%	187	64%	195	64%
Ander inkomen	84	30%	107	36%	111	36%
Totaal	284	100%	294	100%	306	100%

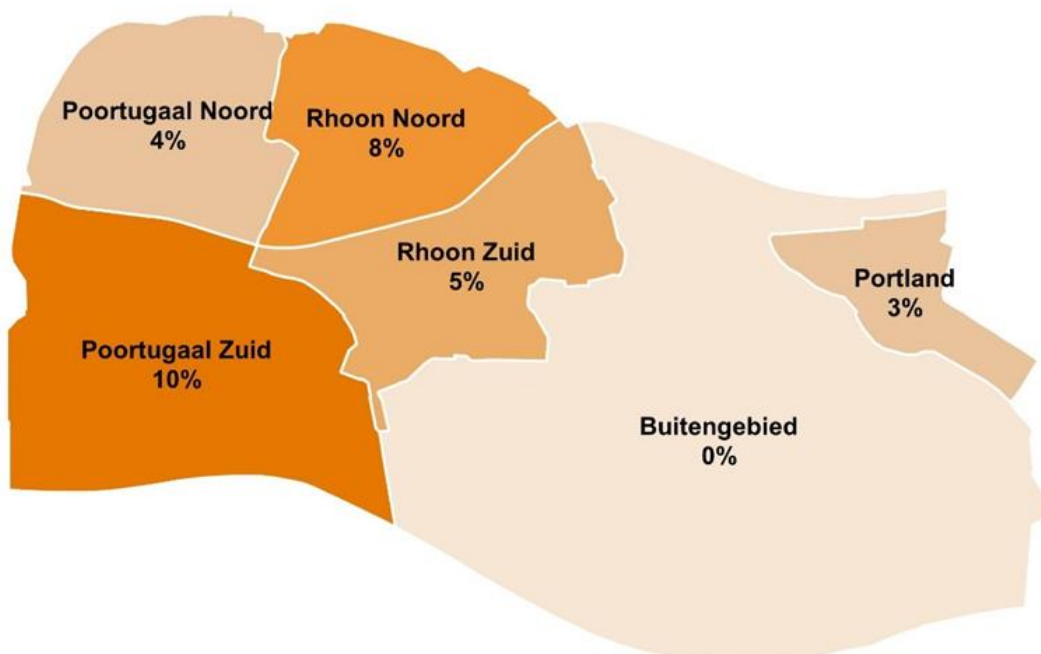
3.2. Verdeling naar kenmerken redelijk gelijk gebleven

Kinderen in eenoudergezinnen groeien ruim vijf keer zo vaak op in een minimahuishouden als kinderen in een huishouden met twee ouders; 21 procent van alle kinderen in een eenoudergezin groeit op in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. Van alle kinderen met twee ouders is dat 4 procent. Het aandeel minimakinderen dat opgroeit in een eenoudergezin is gedaald ten opzichte in 2017 (129 kinderen; 45 procent), maar gelijk gebleven aan 2018 (125 kinderen; 42 procent).

Ook kinderen met een migratieachtergrond groeien vaker dan gemiddeld op in een minimahuishouden; 16 procent van alle kinderen met een dergelijke achtergrond woont in een minimahuishouden. Het aantal minimakinderen met een migratieachtergrond stijgt: van 180 kinderen (63 procent) in 2017 naar 216 kinderen (71 procent) in 2019. Het aantal kinderen met een Nederlandse achtergrond daalt juist van 104 kinderen (37 procent) in 2017 naar 90 kinderen (29 procent) in 2019. Net als in 2017 en 2018 woont een groot deel (42 procent) van alle minimakinderen in de wijk Poortugaal Zuid.

Tenslotte groeien kinderen die wonen in Poortugaal Zuid en Rhoon Noord vaker op in een minimahuishouden dan kinderen in andere woongebieden. Waar gemiddeld in de gemeente 5 procent van alle kinderen in een minimahuishouden woont is dat in Poortugaal Zuid 10 procent van alle kinderen en in Rhoon Noord 8 procent. In onderstaande figuur staat het aandeel minimakinderen afgezet tegen het totaal aantal kinderen per wijk.

Figuur 3.2.1. Relatief aandeel minimakinderen per wijk tot 120% Wsm

Verdeling naar kenmerken

In de volgende tabel staat een aantal kenmerken van kinderen tot 18 jaar die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. We vergelijken de minimakinderen met alle kinderen in de gemeente om zo per kenmerk het aandeel minimakinderen te kunnen weergeven (in de kolom 'Aandeel minimakinderen.').

Tabel 3.2.2 Kenmerken minimakinderen, inkomen tot 120% Wsm

Categorie	2017	2018	2019		Aandeel minima t.o.v. alle kinderen
			Aantal	%	
Huishoudtype					
Eenoudergezin	45%	42%	127	42%	21%
Meerpers met kinderen	55%	58%	179	58%	4%
Totaal	100%	100%	306	100%	5%
Leeftijdscategorie					
Tot 4 jaar	16%	18%	55	18%	5%
4 tot 12 jaar	51%	52%	153	50%	6%
12 tot 18 jaar	33%	30%	98	32%	5%
Totaal	100%	100%	306	100%	5%
Herkomst					
Nederlandse achtergrond	37%	36%	90	29%	2%
Migratieachtergrond	63%	65%	216	71%	16%
Totaal	100%	100%	306	100%	5%
Woongebied					
Portland	26%	23%	66	22%	3%
Poortugaal Noord	7%	6%	21	7%	4%
Poortugaal Zuid	43%	42%	129	42%	10%
Rhoon Noord	5%	7%	26	8%	8%
Rhoon Zuid	19%	21%	64	21%	5%
Totaal	100%	100%	306	100%	5%

3.3. Aantal minimakinderen met een indicatie voor de Jeugdwet redelijk stabiel

In de periode 2017 – 2019 is het aantal minimakinderen met een indicatie voor de Jeugdwet nagenoeg gelijk gebleven (2017: 31 kinderen, 2018: 36 kinderen, 2019: 36 kinderen). Het totaal aantal kinderen met een indicatie laat een iets ander beeld zien: na een toename in 2018 is het aantal in 2019 juist wat gedaald.

In 2019 had 9 procent van alle kinderen in de gemeente een indicatie voor de Jeugdwet. Onder minimakinderen is dat aandeel hoger: 12 procent.

Van de 36 minimakinderen met een indicatie woont 42 procent in een eenoudergezin en de andere 58 procent woont in een gezin met twee ouders. In 2018 groeide het merendeel (56 procent) van de minimakinderen met een indicatie op in een eenoudergezin. Daarnaast heeft bijna twee derde een migratieachtergrond.

Tabel 3.3.1 Aantal kinderen met indicatie Jeugdwet naar huishoudinkomen

Categorie	2017		2018		2019		Aandeel kinderen in JW t.o.v. alle kinderen
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Kinderen tot 120%	31	7%	36	7%	36	7%	12%
Overige kinderen	438	93%	479	93%	444	93%	8%
Totaal	469	100%	515	100%	480	100%	9%

Tabel 3.3.2 Aantal huishoudens met indicatie Jeugdwet naar huishoudinkomen

Categorie	2017		2018		2019		Aandeel huishoudens in JW t.o.v. alle huishoudens
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Huishoudens tot 120%	27	6%	32	7%	29	7%	17%
Overige huishoudens	404	94%	452	93%	415	93%	13%
Totaal	431	100%	484	100%	444	100%	14%

Tabel 3.3.3 Kenmerken kinderen met indicatie Jeugdwet, inkomen tot 120% Wsm

Categorie	2017	2018	2019		Aandeel kinderen in JW t.o.v. alle kinderen
			Aantal	Aandeel	
Inkomensbron					
Participatiewet	61%	58%	23	64%	-
Overig inkomen	39%	42%	13	36%	-
Totaal	100%	100%	36	100%	-
Huishoudtype					
Eenoudergezin	48%	56%	15	42%	12%
Meerpers met kinderen	52%	44%	21	58%	12%
Totaal	100%	100%	36	100%	12%
Leeftijdscategorie					
Tot 12 jaar	32%	50%	20	56%	10%
12 tot 18 jaar	68%	50%	16	44%	16%
Totaal	100%	100%	36	100%	12%
Herkomst					
Nederlandse achtergrond	52%	39%	13	36%	14%
Migratieachtergrond	48%	61%	23	64%	11%
Totaal	100%	100%	36	100%	12%

4. Minimaregelingen

4.1. Het bereik van de meeste regelingen is gestegen

- Het bereik van de kwijtschelding is gestegen van 82 procent in 2017 naar 86 procent in 2019. In 2019 hebben 389 huishoudens gebruikgemaakt van de kwijtschelding. Een bereik van 86 procent ligt boven het gemiddelde van 70 à 75 procent bij de meeste andere gemeenten;
- In de periode 2017 – 2019 is het bereik van de bijzondere bijstand afgenomen van 34 procent naar 26 procent. Ook het aantal huishoudens dat gebruikmaakt is afgenomen. In 2019 hebben 132 huishoudens gebruikgemaakt van de bijzondere bijstand, een bereik van 26 procent. Gemiddeld is het bereik bij andere gemeenten 25 à 30 procent;
- Het bereik van de individuele inkomenstoelage is in de laatste drie jaar gestegen van 44 procent in 2017 naar 53 procent in 2019. Gemiddeld ligt het bereik van de individuele inkomenstoelage bij andere gemeenten tussen de 50 en 55 procent. Het bereik van Albrandswaard ligt in lijn met het gemiddelde. Het gebruik is gestegen van 111 in 2017 naar 139 huishoudens in 2019;
- Het gebruik van de collectieve zorgverzekering schommelt in de periode 2017 – 2019. In 2017 maakten 257 huishoudens gebruik van de collectieve zorgverzekering, in 2018 was dit gestegen naar 279 huishoudens en in 2019 is dit gedaald naar 248 huishoudens. Het aandeel is in dezelfde periode gedaald van 47 procent in 2017⁵, 35 procent in 2018 naar 30 procent in 2019. Net als in voorgaande jaren is het merendeel van de huishoudens verzekerd bij CZ, een kleiner deel heeft een verzekering afgesloten bij DSW. De daling van het aantal gebruikers is opvallend;
- Het gebruik en bereik van de Meedoenregeling voor volwassenen is ongeveer gelijk aan dat in 2018: 188 huishoudens hebben gebruikgemaakt van de regeling in 2019, een bereik van 37 procent. Het gemiddelde bereik bij andere gemeenten ligt tussen de 40 en 45 procent;
- In 2019 hebben 108 huishoudens gebruikgemaakt van het Kindpakket; 65 procent van de doelgroep. Dat ligt in lijn met voorgaande jaren, maar is wel hoger dan het gemiddelde bereik van een kindregeling in andere gemeenten (50 à 55 procent);
- In 2019 is het bereik van de meedoen schoolkostenregeling is in 34 procent. Het aantal huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van de schoolkostenregeling is nagenoeg gelijk gebleven (2018: 29 huishoudens, 2019: 27 huishoudens);
- In 2018 hebben drie huishoudens gebruikgemaakt van de individuele studietoelage De doelgroep kan op basis van de bestanden die gebruikt zijn niet worden vastgesteld.
- In Albrandswaard is het bereik van de kwijtschelding en meedoen schoolkosten hoger dan het bereik in Barendrecht en Ridderkerk. Het meedoen voor volwassenen en kinderen ligt aanzienlijk lager dan in Ridderkerk, maar in Ridderkerk kennen ze ook de Ridderkerkpas waarmee ze gebruik kunnen maken van de meedoenregelingen. Dit kan het hoge bereik in Ridderkerk verklaren. Kanttekening bij deze vergelijking is wel dat de inkomensgrenzen voor de regelingen per gemeente verschillen.

Veel gebruikers

In de gemeente Albrandswaard maken huishoudens gemiddeld van 2,1 regelingen gebruik. Dit zijn regelingen voor volwassenen en waar dus alle huishoudens (mits ze voldoen aan de voorwaarden) gebruik van zouden kunnen maken. Huishoudens met kinderen kunnen naast de regelingen voor volwassenen, ook gebruikmaken van de regelingen specifiek bedoeld voor kinderen. Deze huishoudens maken gemiddeld gebruik van 3,2 regelingen.

Meerpersoonshuishoudens met kinderen, bijstandsgerechtigden en minima met een niet-westerse migratieachtergrond maken gemiddeld van meer regelingen gebruik dan minima met andere kenmerken.

⁵ In 2017 is de doelgroep onderschat. De doelgroep tot 130 procent Wsm is in 2017 gebaseerd op de beschikbare bestanden. De volledige doelgroep zal in 2017 hoger liggen dan gerapporteerd. Hierdoor is vergelijking met 2017 niet goed mogelijk.

Dit is een beeld dat we ook bij veel andere gemeenten zien. Huishoudens met een bijstandsuitkering zijn bekend bij de gemeente. Zij worden door de gemeente sneller gewezen op de mogelijkheden en de verschillende regelingen. Daarnaast kunnen zij met hun inkomensniveau van alle regelingen gebruikmaken.

Meerpersoonshuishoudens met kinderen maken gemiddeld van meer regelingen gebruik dan andere huishoudtypen. Dit zou verklaard kunnen worden doordat er campagne wordt gevoerd voor de kindregelingen, waardoor de regelingen onder huishoudens met kinderen goed bekend zijn. Daarnaast is het aantrekkelijker om gebruik te maken van de regelingen omdat het huishouden groter is (meer gezinsleden).

Wat betreft de huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond zien we dat zij de gemeente vaker kunnen vinden voor hulp en/of de gemeente heeft deze groep vaker in beeld. Dat kan een aantal redenen hebben:

De groep minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm bestaat voor 47 procent (211 huishoudens) uit huishoudens met een Nederlandse achtergrond en 45 procent (205 huishoudens) uit huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond. Deze groep minimahuishoudens is in tabel 4.1.2 verder uitgesplitst. In tabel 4.1.2 worden de huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm verder uitgesplitst naar inkomensbron en herkomst. Van alle huishoudens met een bijstandsuitkering heeft meer dan de helft een niet-westerse migratieachtergrond. Een derde heeft een Nederlandse achtergrond. Zoals eerder aangegeven maken huishoudens met een bijstandsuitkering gemiddeld gezien van meer regelingen gebruik dan huishoudens met een andere inkomensbron.

Tabel 4.1.1 Overzicht achtergrond huishoudens per inkomensgrens

Achtergrond	100% Wsm		120% Wsm	
	Aantal	%	Aantal	%
Nederlandse achtergrond	211	47%	235	47%
Westerse migratieachtergrond	36	8%	41	8%
Niet-westerse migratieachtergrond	205	45%	224	45%
Totaal	452	100%	500	100%

Tabel 4.1.2 Overzicht achtergrond per inkomensbron, inkomen tot 100% Wsm

Achtergrond	Participatiewet		AOW		Overig inkomen	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Nederlandse achtergrond	88	36%	66	70%	57	50%
Westerse migratieachtergrond	20	8%	6	6%	10	9%
Niet-westerse migratieachtergrond	135	56%	23	24%	47	41%
Totaal	243	100%	95	100%	114	100%

Daarnaast krijgt deze groep wellicht vaker hulp van instanties zoals Vluchtelingenwerk. Het kan zijn dat deze instanties de huishoudens vaker doorverwijzen naar de gemeente voor inkomensondersteunende regelingen. Het kan ook zijn dat het pakket van regelingen beter aansluit bij de huishoudens met deze kenmerken (bijstandsuitkering, niet-westerse migratieachtergrond). Verder hebben de huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond vaker (meer) kinderen dan huishoudens met een andere achtergrond. De huishoudensamenstelling verschilt. Wellicht zijn de huishoudens die bekend zijn geraakt met de kindregelingen daardoor ook bekend geraakt met de andere inkomensondersteunende minimaregelingen. Tevens geldt dat de regelingen wellicht voor grotere huishoudens aantrekkelijker zijn. Tot slot verspreidt het nieuws zich snel in een gemeenschap waardoor de andere huishoudens ook een aanvraag zullen gaan doen.

Tabel 4.1.3 Gebruik en bereik regelingen 2017, 2018 en 2019

Regeling	2017	2018	2019
Kwijtschelding			
Doelgroep	470	459	452
Gebruik	387	392	389
Bereik	82%	85%	86%
Bijzondere bijstand			
Doelgroep	513	508	500
Gebruik	175	164	132
Bereik	34%	32%	26%
Individuele inkomenstoelage			
Doelgroep	253	266	262
Gebruik	111	134	139
Bereik	44%	50%	53%
Collectieve zorgverzekering			
Doelgroep	549 ⁶	800	825
Gebruik	257	279	248
Bereik	47%	35%	30%
Meedoen: volwassenen			
Doelgroep	513	508	500
Gebruik	159	183	188
Bereik	31%	36%	37%
Meedoen: Kindpakket⁷			
Doelgroep	161	154	166
Gebruik	103	103	108
Bereik	64%	67%	65%
Meedoen: schoolkosten			
Doelgroep	-	75	80
Gebruik	-	29 ⁸	27
Bereik	-	39%	34%
Individuele studietoelage			
Doelgroep	-	Onbekend	Onbekend
Gebruik	-	3	3
Bereik	-	-	-

Hieronder volgt een tabel met het bereik per regeling van de drie BAR-gemeenten. Daarnaast wordt per regeling het gemiddelde bereik weergegeven dat we bij andere gemeenten zien. Het bereik van de meeste regelingen in de gemeente Albrandswaard ligt in lijn met dat in Barendrecht.

⁶ In de Armoedemonitor 2017 is de doelgroep (minima met een inkomen tot 130 procent) weergegeven die de gemeente in beeld had. De daadwerkelijke doelgroep zal groter zijn geweest. Waardoor het bereik in 2017 lager zal zijn geweest dan weergegeven in de Armoedemonitor 2017. In 2016 was dit niet aan de orde, toen was de inkomensgrens voor de collectieve zorgverzekering 110 procent Wsm.

⁷ De verstrekkingen van het Kindpakket worden geregistreerd op de ouder/verzorger. Hierdoor is het niet mogelijk om het aantal kinderen dat gebruik heeft gemaakt van het Kindpakket weer te geven.

⁸ De regeling meedoen schoolkosten is in juni 2018 ingevoerd.

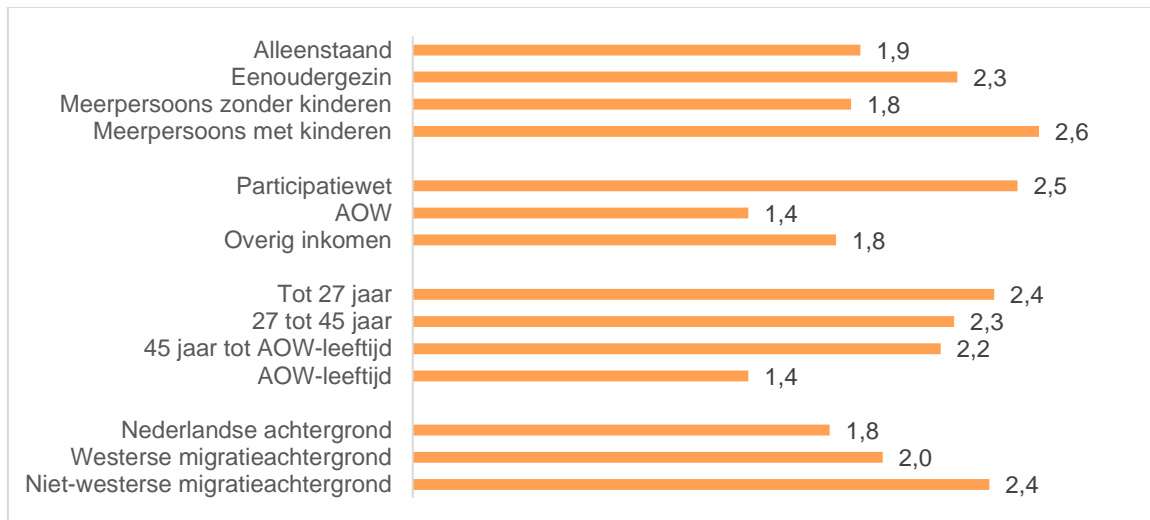
Tabel 4.1.4 Bereik regelingen BAR-gemeenten en gemiddeld bij andere gemeenten

Regeling	Albrandswaard	Barendrecht	Ridderkerk	Gemiddeld andere gemeenten
Kwijtschelding	86%	81%	74%	70 à 75%
Bijzondere bijstand	26%	25%	30%	25 à 30%
Individuele inkomensvoet	53%	41%	58%	50 à 55%
Collectieve zorgverzekering	30%	52%	35%	35 à 40%
Meedoen: volwassenen	37%	36%	87%	40 à 45%
Meedoen: Kindpakket	65%	66%	90%	50 à 55%
Meedoen: schoolkosten	34%	30%	28%	40 à 45%

Cumulatief gebruik regelingen voor volwassenen

Gemiddeld maken minima gebruik van 2,1 van de volgende vijf regelingen voor volwassenen: kwijtschelding gemeentelijke belastingen, bijzondere bijstand, individuele inkomensvoet, collectieve zorgverzekering en Meedoen volwassenen⁹. Meerpersoonshuishoudens met kinderen en bijstandsgerechtigden hebben een hoger gemiddeld gebruik, zoals in onderstaande figuur te zien is.

Figuur 4.1.1. Gemiddeld gebruik vijf regelingen, inkomen tot 120% Wsm

Cumulatief gebruik alle regelingen

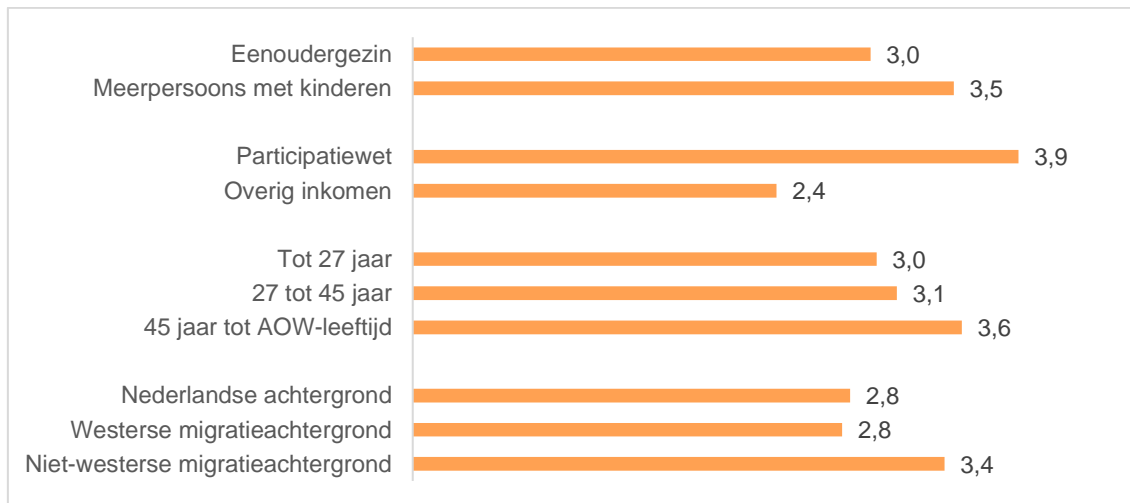
De gemeente kent zeven minimaregelingen. Naast de vijf regelingen waar iedereen (mits ze voldoen aan de inkomensnormen) gebruik van kan maken, zijn er twee Meedoen regelingen voor kinderen: het Kindpakket en de schoolkostenregeling.

Gemiddeld maken minima van 3,2 van deze zeven regelingen gebruik.

Meerpersoonshuishoudens met kinderen, bijstandsgerechtigden en minima met een niet-westerse migratieachtergrond maken vaker dan gemiddeld gebruik van de regelingen.

⁹ De individuele studietoelage is niet meegenomen in het cumulatief gebruik, omdat een beperkte groep recht heeft op de regeling.

Figuur 4.1.2. Gemiddeld gebruik zeven regelingen, inkomen tot 120% Wsm

4.2. Kenmerken gebruikers per regeling

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Huishoudens kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en Onroerende Zaak Belasting (OZB). De doelgroep bestaat uit huishoudens met een inkomen op of rond het voor dat huishoudtype geldende sociale minimum. In 2019 hebben 389 huishoudens kwijtschelding toegekend gekregen:

- Eenoudergezinnen maken vaker gebruik van de kwijtschelding dan andere huishoudens. Bijna alle eenoudergezinnen die in aanmerking komen voor kwijtschelding gemeentelijke belastingen heeft gebruikgemaakt van de regeling;
- Huishoudens met een migratieachtergrond maken vaker gebruik van de kwijtschelding dan huishoudens met een Nederlandse achtergrond.

Bijzondere bijstand

Het bijzondere bijstandsbeleid van de gemeente Albrandswaard is erop gericht om mensen met een inkomen tot 120 procent Wsm die bijzondere noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen, te ondersteunen. Bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm wordt draagkracht berekend. In 2019 hebben 132 huishoudens een of meerdere verstrekkingen vanuit de bijzondere bijstand ontvangen;

- Bijstandsgerechtigden maken het vaakst gebruik van de bijzondere bijstand, AOW'ers het minst vaak;
- Meerpersoonshuishoudens met kinderen maken vaker gebruik van de bijzondere bijstand dan ander huishoudens. Alleenstaanden blijven wat achter in hun gebruik;
- Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond maken vaker gebruik van de bijzondere bijstand dan huishoudens met een andere achtergrond.

Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is bedoeld als inkomensondersteuning voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van een minimuminkomen. In de gemeente Albrandswaard behoort iedereen tussen de 21 jaar en pensioengerechtigde leeftijd, die gedurende drie jaar een inkomen heeft tot 120 procent Wsm, tot de doelgroep. Verder geldt als voorwaarde voor toekenning dat er in de afgelopen drie jaar geen mogelijkheden waren voor inkomensverbetering. Er hebben 134 huishoudens gebruikgemaakt van de individuele inkomenstoelage:

- Bijstandsgerechtigden hebben vaker gebruik gemaakt van de individuele inkomenstoelage dan huishoudens met een overig inkomen;
- Eenoudergezinnen blijven achter in het gebruik van de individuele inkomenstoelage. Tussen de andere huishoudtypen zitten weinig verschil;

- Naar herkomst is het verschil nihil.

Collectieve zorgverzekering

De gemeente biedt minima de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve aanvullende zorgverzekering van CZ of DSW. Deelnemers krijgen korting op de premie en profiteren van extra vergoedingen voor zorgkosten. Bij beide zorgverzekeraars kunnen deelnemers uit twee aanvullende verzekeringen kiezen. Om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering mag het huishoudinkomen niet hoger zijn dan 130 procent Wsm.

In 2019 hebben in totaal 248 huishoudens gebruikgemaakt van de collectieve zorgverzekering. 198 huishoudens hebben een verzekering afgesloten bij CZ, 50 huishoudens bij DSW.

Tabel 4.2.1 Gebruik pakketten collectieve zorgverzekering, aantal huishoudens

Verzekeraar	2017	2018	2019
CZ	216	227	198
DSW	41	53	50
Totaal	257	279	248

De kenmerken van de 248 huishoudens die gebruikmaken van de collectieve zorgverzekering zijn als volgt:

- Huishoudens met een bijstandsuitkering maken het vaakst gebruik van de collectieve zorgverzekering;
- Meerpersoonshuishoudens met kinderen maken vaker gebruik van de collectieve zorgverzekering dan andere huishoudtypes. Alleenstaanden blijven wat achter in het gebruik;
- Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond maken het vaakst gebruik van de collectieve zorgverzekering, huishoudens met een Nederlandse achtergrond het minst vaak.

Meedoen volwassenen

Met de regeling meedoen kunnen minima een tegemoetkoming krijgen voor de kosten van onder andere deelname aan sport, deelname aan sociale en culturele activiteiten of enen lidmaatschap bij de bibliotheek. De maximale vergoeding is € 150 per volwassene, per jaar. De doelgroep bestaat uit minimahuishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm. In 2019 hebben 188 huishoudens een tegemoetkoming vanuit de Meedoenregeling voor volwassenen gekregen:

- Huishoudens met een bijstandsuitkering hebben het vaakst gebruikgemaakt van de Meedoenregeling. AOW'ers blijven achter in het gebruik van de regeling;
- Huishoudens met kinderen maken veel vaker gebruik van de regeling dan huishoudens zonder kinderen;
- Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond maken vaker gebruik van de Meedoenregeling dan huishoudens met een andere achtergrond.

Meedoen Kindpakket

Minima met kinderen kunnen een tegemoetkoming krijgen voor kosten die zij maken zodat hun kind kan meedoen. Vanuit het Kindpakket kunnen kosten worden vergoed voor lidmaatschap van een vereniging, muziekles, schoolreisje of bijvoorbeeld een fiets. De maximale vergoeding bedraagt € 350 per kind, per jaar voor kinderen in de leeftijd 4 tot en met 11 jaar. Voor kinderen van 12 tot en met 17 jaar is de maximale vergoeding € 450 per kind, per jaar. De doelgroep bestaat uit huishoudens met kinderen tussen 4 en 18 jaar en een inkomen tot 120 procent. Ook gezinnen in de schuldhulpverlening (waarbij het besteedbaar inkomen niet hoger is dan 120 procent van de bijstandsnorm) komen in aanmerking voor het Kindpakket. In 2019 hebben 108 huishoudens gebruikgemaakt van het Kindpakket:

- Bijstandsgerechtigden maken het vaakst gebruik van het Kindpakket;
- Meerpersoonshuishoudens met kinderen maken iets vaker gebruik van het Kindpakket dan eenoudergezinnen;

- Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond hebben het Kindpakket vaker gebruikt dan huishoudens met een andere achtergrond.

Meedoen schoolkosten

Minima met kinderen op het voortgezet onderwijs kunnen gebruikmaken van de regeling meedoen schoolkosten. De tegemoetkoming voor een kind in het brugklasjaar is € 250 en voor kinderen in andere klassen geldt een maximumbedrag van € 175. De doelgroep bestaat uit minimahuishoudens met kinderen op het voortgezet onderwijs en een inkomen tot 120 procent Wsm hebben. In 2019 hebben 27 huishoudens gebruikgemaakt van de regeling;

- Huishoudens met een bijstandsuitkering hebben vaker gebruikgemaakt van de vergoeding voor schoolkosten dan huishoudens met een overig inkomen;
- Meerpersoonshuishoudens met kinderen hebben vaker gebruikgemaakt van de regeling dan eenoudergezinnen;
- Naar herkomst zijn de verschillen nihil.

Individuele studietoelage

Studenten met een arbeidshandicap die niet in staat zijn tot het verdienen van het Wettelijk minimumloon (WML), maar wel mogelijkheden hebben tot arbeidsparticipatie kunnen een aanvraag indienen voor een studietoelage. De doelgroep bestaat uit studenten van 18 jaar of ouder, met een arbeidsbeperking. Door deze regeling kunnen zij de studie en arbeidsparticipatie combineren. Op basis van de voor dit onderzoek gebruikte bestanden kunnen we de doelgroep niet bepalen.

In 2019 hebben 3 studenten gebruikgemaakt van de individuele studietoelage¹⁰.

¹⁰ Om de privacy te borgen geven we geen kenmerken van de gebruikers weer.

5. Wmo en schuldhulpverlening

5.1. Ruim een op de vier minimahuishoudens maakt gebruik van de Wmo

Zowel het totaal aantal huishoudens met een of meerdere Wmo-voorzieningen, als het aantal minimahuishoudens met Wmo is in de periode 2017 – 2019 gestegen. In 2017 betrof het 991 huishoudens met één of meerdere verstrekkingen vanuit de Wmo, in 2019 zijn dit er 1.200. Daarvan heeft 11 procent (136 huishoudens) een minimuminkomen. De verdeling minima en niet-minima (het aandeel minimahuishoudens met Wmo) is redelijk stabiel gebleven.

Dit houdt in dat 27 procent van alle minimahuishoudens in de gemeente een Wmo-voorziening heeft. Bij andere gemeenten zien we dat gemiddeld 20 à 25 procent van de minimahuishoudens gebruikmaakt van de Wmo. De overlap in de gemeente Albrandswaard ligt daar dus iets boven.

Gemiddeld gezien maken minima vaker gebruik van een Wmo-voorziening dan huishoudens met een inkomen hoger dan 120 procent Wsm: 11 procent van de huishoudens met een hoger inkomen maakt gebruik van een Wmo-voorziening.

Van de minimahuishoudens met Wmo heeft 43 procent een AOW-uitkering. Twee derde is alleenstaand en 14 procent heeft thuiswonende kinderen.

Tabel 5.1.1 Inkomensverdeling Wmo-gebruikers

Wmo	2017		2018		2019		Aandeel Wmo t.o.v. alle huish.
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Minimahuishoudens	128	13%	128	12%	136	11%	27%
Overige huishoudens	863	87%	976	88%	1.064	89%	11%
Totaal	991	100%	1.104	100%	1.200	100%	12%

Tabel 5.1.2 Kenmerken minimahuishoudens tot 120% Wsm met Wmo

Categorie	2017	2018	2019	
			Aantal	Aandeel
Inkomensbron				
Participatiewet	33%	32%	48	35%
AOW	44%	46%	58	43%
Andere inkomensbron	23%	22%	30	22%
Totaal	100%	100%	136	100%
Huishoudtype				
Alleenstaand	67%	65%	86	63%
Gezinnen met kinderen	13%	12%	19	14%
Meerpers zonder kinderen	20%	23%	31	23%
Totaal	100%	100%	136	100%
Herkomst				
Nederlandse achtergrond	63%	62%	82	60%
Westerse migratieachtergrond	9%	8%	12	9%
Niet-westerse migratieachtergrond	28%	30%	42	31%
Totaal	100%	100%	136	100%

5.2. Bijna een op de tien minimahuishoudens krijgt schulddienstverlening bij PLANgroep

Schulddienstverlening (SDV) is bedoeld voor inwoners die zelf hun problematische schulden niet meer kunnen oplossen. Het belangrijkste onderdeel van schulddienstverlening betreft een minnelijke schuldregeling, uitgevoerd door PLANgroep, wanneer een minnelijk traject niet mogelijk is kan een aanvraag worden gedaan voor toelating tot de WSNP (het wettelijk traject).

In totaal zaten 73 huishoudens in 2019 op enig moment in een schulddienstverleningstraject bij PLANgroep. Dit is een daling ten opzichte van 2017 (112 huishoudens) en 2018 (80 huishoudens). Ook het totaal aantal huishoudens in de SDV is de laatste jaren gedaald.

58 procent van deze 73 huishoudens heeft een inkomen tot 120 procent Wsm, een aandeel dat overeenkomt met dat in andere gemeenten. Afgezet tegen alle minima betekent dit dat 8,4 procent van de minimahuishoudens een vorm van schuldhulpverlening bij PLANgroep heeft gekregen. Dat ligt iets onder de gemiddelde overlap van 10 procent die we bij andere gemeenten zien.

40 procent van de minimahuishoudens die in 2019 in een schulddienstverleningstraject zat, heeft thuiswonende kinderen en 60 procent is een huishouden met een migratieachtergrond.

Tabel 5.2.1 Inkomensverdeling SDV-gebruikers

SDV	2017		2018		2019		Aandeel SDV t.o.v. alle huish.
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Minimahuishoudens	69	62%	46	58%	42	58%	8,4%
Overige huishoudens	43	38%	34	42%	31	42%	0,3%
Totaal	112	100%	80	100%	73	100%	0,7%

Tabel 5.2.2 Kenmerken minimahuishoudens tot 120% Wsm met SDV

Categorie	2017	2018	2019	
			Aantal	Aandeel
Inkomensbron				
Participatiewet	54%	50%	18	43%
Andere inkomensbron en AOW	46%	50%	24	57%
Totaal	100%	100%	42	100%
Huishoudtype				
Huishoudens zonder kinderen	59%	66%	25	60%
Huishoudens met kinderen	41%	34%	17	40%
Totaal	100%	100%	42	100%
Herkomst				
Nederlandse achtergrond	41%	48%	17	40%
Migratieachtergrond	59%	52%	25	60%
Totaal	100%	100%	42	100%

Bijlage 1. Methodiek Armoedemonitor

Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van registratiegegevens van de verschillende lokale en landelijke regelingen die de gemeente uitvoert. Daarbij gaat het om de volgende voorzieningen: Participatiewet, minimaregelingen en kwijschelding gemeentelijke belastingen. Alle brongegevens zijn via encryptie versleuteld aangeleverd zodat ze niet te herleiden zijn tot individuele natuurlijke personen.

Onderstaand beschrijven we de wijze waarop het onderzoeksbestand is aangemaakt.

Stap 1

In de eerste bewerkingsstap wordt de informatie uit de genoemde registratiebronnen aan het actuele BRP-bestand (dat ook is versleuteld) gekoppeld. Op deze wijze wordt inzichtelijk welke personen gebruik maken of gebruik hebben gemaakt van welke voorziening.

Stap 2

In stap 2 wordt aan de hand van de BRP een analysebestand op huishoudniveau gemaakt. We onderscheiden 4 huishoudtypes: alleenstaanden, eenoudergezinnen, meerpersoonshuishoudens met kinderen en meerpersoonshuishoudens zonder kinderen. De operationele definities van deze begrippen treft u verderop in deze verantwoording aan.

Stap 3

Het feitelijke gebruik van voorzieningen in het jaar voorafgaand aan het peilmoment van de BRP wordt op huishoudniveau vastgesteld. Indien één persoon binnen het huishouden gebruik heeft gemaakt van een bepaalde voorziening, wordt dit toegerekend naar het hele huishouden.

Statistisch kader

In tegenstelling tot wat gangbaar is bij sociaalwetenschappelijk onderzoek is dit rapport gebaseerd op gegevens van de totale bevolkingspopulatie. Dat betekent dat de vermelde aantallen en percentages niet getoetst hoeven te worden op statistische betrouwbaarheid en altijd de feitelijke situatie weergeven.

Operationele definitie huishouden

Het bepalen van het soort en type huishouden gebeurt aan de hand van gegevens uit de bevolkingsadministratie en wel op de volgende wijze:

- indien één persoon op een adres woont, is duidelijk dat er sprake is van een alleenstaande;
- personen op één adres waartussen geregistreerde ouder-kindrelaties of echtrelaties bestaan worden tot een gezamenlijk huishouden gerekend;
- indien er één meerderjarige op een adres woont met een ouder-kindrelatie tellen we een eenoudergezin;
- indien er meer meerderjarige op een adres wonen waarbij één meerderjarige ouder is en er een ouder-kindrelatie bestaat met de andere meerderjarige (en/of minderjarige) tellen we een eenoudergezin;
- als er vier of meer meerderjarigen op een adres wonen, gaan we ervan uit dat er meerdere huishoudens op dit adres gevestigd zijn;
- indien er drie meerderjarigen zonder echtrelatie op één adres wonen, kijken we naar de gemiddelde leeftijd. Ligt die onder de 27 jaar dan rekenen we iedere persoon als een afzonderlijk (studenten)huishouden. Ligt deze boven de 27 jaar dan tellen we één meerpersoonshuishouden.
- als er minimaal 20 personen op een gezamenlijk adres wonen, registreren we een institutioneel huishouden, tenzij de gemiddelde leeftijd van alle bewoners hoger is dan de AOW-leeftijd. Iedere bewoner wordt dan als afzonderlijk huishouden meegeteld (gehuwden tellen als één huishouden).

Zelfstandig huishouden

Een zelfstandig huishouden bestaat uit een of meer personen die alleen of samen in een woonruimte gehuisvest zijn en zelf in hun dagelijkse levensbehoeften voorzien.

Institutioneel huishouden

Tot de institutionele huishoudens behoren adressen met minimaal 20 personen, waarbij de gemiddelde leeftijd jonger is dan de AOW-leeftijd. Hiertoe behoren bijvoorbeeld opvangcentra, penitentiaire inrichtingen, kindertehuizen en internaten.

In de bevolkingsoverzichten in deze rapportage zijn deze personen meegeteld. In de hoofdstukken waar de inkomensverdeling in termen van huishoudens wordt besproken blijven zij buiten beschouwing.

Besteedbaar inkomen (CBS)

Besteedbaar inkomen is het bruto-inkomen verminderd met de premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten (zoals alimentatie) en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting. Het bruto-inkomen omvat winst uit onderneming, bruto-inkomsten uit arbeid, inkomsten uit vermogen en bruto ontvangen overdrachten (zoals AOW, Anw, WAO/WIA, studiefinanciering, kinderbijslag en huursubsidie).

Inkomensbron

In dit onderzoek worden de termen Participatiewet, AOW en 'ander' inkomen gebruikt. Voor de bijstandsgerechtigden is de inkomensbron direct vast te stellen. De AOW-inkomensgrondslag is bepaald op basis van de leeftijd van de huishoudoudste. De AOW-gerechtigde huishoudens die tevens een aanvullende bijstandsuitkering ontvangen rekenen we eveneens tot deze categorie. Alle overige inkomens zijn vervolgens onder de noemer 'ander' inkomen gebracht.

Wanneer het inkomen van een huishouden alleen bestaat uit AOW dan wordt het huishouden tot de minimapopulatie gerekend.

Berekening van de duur van het minimuminkomen

De duur van de periode waarin een huishouden op het minimuminkomen leeft, wordt berekend aan de hand van een combinatie van gegevens uit verschillende bronnen. Een sluitende definitie in termen van een volledig onafgebroken periode is niet altijd mogelijk. Indien de periode tussen het gebruik van de ene regeling en de andere maximaal 30 dagen is, wordt dit daarom toch als aaneengesloten periode gezien.

Wettelijk sociaal minimum

Het wettelijk sociaal minimum is de actuele bijstandsnorm voor het betreffende huishoudtype. Deze normbedragen worden halfjaarlijks vastgesteld. Voor AOW-huishoudens is de netto AOW-uitkering het normbedrag voor het wettelijke sociale minimum.

Herkomst (CBS)

Voor bepaling van herkomst wordt gekeken naar het geboorteland van de ouder(s). Iemand met een migratieachtergrond is iemand waarvan minimaal een van de ouders in het buitenland is geboren. Inwoners afkomstig uit Europa, Noord-Amerika, Australië, Japan en Indonesië worden als mensen met een westerse migratieachtergrond gezien. Andere landen worden gezien als niet-westers.

Bijlage 2. Bevolkingskarakteristieken

In deze bijlage staat een aantal kenmerken van de bevolkingspopulatie.

Alle huishoudens

Onderstaande tabel geeft het aantal inwoners en huishoudens weer, op 31 december van het desbetreffende jaar.

Tabel B2.1 Aantal huishoudens en inwoners Albrandswaard¹¹

Categorie	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	10.244	10.246	10.421
Aantal personen	24.905	24.905	25.314
Gemiddelde huishoudgrootte	2,4	2,4	2,4

Kenmerken

Tabel B2.2 Kenmerken alle huishoudens 2017, 2018 en 2019

Categorie	2017		2018		2019	
	%	%	Aantal	%	Aantal	%
Huishoudtype						
Alleenstaand	26%	26%	2.742	26%	2.742	26%
Eenoudergezin	4%	4%	383	4%	383	4%
Meerpersoons zonder kinderen	41%	42%	4.394	42%	4.394	42%
Meerpersoons met kinderen	29%	28%	2.902	28%	2.902	28%
Totaal	100%	100%	10.421	100%	10.421	100%
Leeftijdscategorie						
Tot 27 jaar	2%	1%	151	1%	151	1%
27 tot 45 jaar	25%	24%	2.467	24%	2.467	24%
45 tot AOW-leeftijd	46%	47%	4.823	46%	4.823	46%
AOW-leeftijd	27%	28%	2.980	29%	2.980	29%
Totaal	100%	100%	10.421	100%	10.421	100%
Herkomst						
Nederlandse achtergrond	79%	78%	8.031	77%	8.031	77%
Westerse migratieachtergrond	10%	10%	1.110	11%	1.110	11%
Niet-westerse migratieachtergrond	11%	12%	1.280	12%	1.280	12%
Totaal	100%	100%	10.421	100%	10.421	100%
Woonwijk						
Buitengebied	1%	1%	100	1%	100	1%
Portland	26%	26%	2.717	26%	2.717	26%
Poortugaal Noord	10%	10%	1.010	10%	1.010	10%
Poortugaal Zuid	28%	27%	2.793	27%	2.793	27%
Rhoon Noord	8%	9%	869	8%	869	8%
Rhoon Zuid	27%	27%	2.932	28%	2.932	28%
Totaal	100%	100%	10.421	100%	10.421	100%

¹¹ Alle gegevens in de tabellen in deze monitor zijn gebaseerd op gemeentelijke registratiegegevens, tenzij anders aangegeven. Landelijke cijfers zijn afkomstig van het CBS.

Bijlage 3. Kenmerken kinderen

In deze bijlage staat een aantal kenmerken van de kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar.

Kenmerken

Tabel B3.1 Kenmerken alle kinderen 2017, 2018 en 2019

Categorie	2017	2018	2019	
	%	%	Aantal	%
Huishoudtype				
Eenoudergezin	11%	11%	613	11%
Meerpers met kinderen	89%	89%	5.007	89%
Totaal	100%	100%	5.620	100%
Leeftijdscategorie				
Tot 4 jaar	19%	18%	1.015	18%
4 tot 12 jaar	46%	46%	2.571	46%
12 tot 18 jaar	35%	36%	2.034	36%
Totaal	100%	100%	5.620	100%
Herkomst				
Nederlandse achtergrond	78%	77%	4.257	76%
Westerse migratieachtergrond	6%	7%	390	7%
Niet-westerse migratieachtergrond	16%	16%	973	17%
Totaal	100%	100%	5.620	100%
Woonwijk				
Buitengebied	1%	1%	31	1%
Portland	40%	39%	2.168	39%
Poortugaal Noord	10%	10%	520	9%
Poortugaal Zuid	23%	23%	1.256	22%
Rhoon Noord	6%	6%	330	6%
Rhoon Zuid	20%	21%	1.315	23%
Totaal	100%	100%	5.620	100%

Bijlage 4. Kenmerken minima tot 100 procent Wsm

In deze bijlage geven we kenmerken weer van minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm.

Tabel B4.1 Huishoudens naar inkomen in Albrandswaard

Categorie	2017	2018	2019
Tot 100% Wsm	470	459	452
Overig	9.774	9.787	9.969
Totaal aantal huishoudens	10.244	10.246	10.421

Kenmerken

Tabel B4.2 Kenmerken minima tot 100% Wsm 2017, 2018 en 2019

Categorie	2017	2018	2019	
			Aantal	%
Inkomensbron				
Participatiewet	57%	55%	243	54%
AOW	19%	21%	95	21%
Overig inkomen	24%	24%	114	25%
Totaal	100%	100%	452	100%
Huishoudtype				
Alleenstaand	51%	51%	228	50%
Eenoudergezin	15%	14%	67	15%
Meerpersoons zonder kinderen	17%	19%	78	17%
Meerpersoons met kinderen	17%	16%	79	18%
Totaal	100%	100%	452	100%
Leeftijdscategorie				
Tot 27 jaar	4%	4%	17	4%
27 tot 45 jaar	32%	31%	134	30%
45 tot AOW-leeftijd	45%	45%	206	45%
AOW-leeftijd	19%	20%	95	21%
Totaal	100%	100%	452	100%
Herkomst				
Nederlandse achtergrond	47%	49%	211	47%
Westerse migratieachtergrond	8%	7%	36	8%
Niet-westerse migratieachtergrond	45%	44%	205	45%
Totaal	100%	100%	452	100%
Woonwijk				
Buitengebied	-	-	-	-
Portland	30%	29%	129	28%
Poortugaal Noord	6%	6%	29	6%
Poortugaal Zuid	33%	32%	147	32%
Rhoon Noord	7%	9%	42	9%
Rhoon Zuid	24%	24%	105	23%
Totaal	100%	100%	452	100%

Bijlage 5. Kenmerken personen tot 120 procent Wsm

In deze bijlage geven we kenmerken weer van de personen met een inkomen tot 120 procent Wsm die de gemeente in beeld heeft op 31 december 2019.

Tabel B5.1 Aantal personen Albrandswaard naar inkomenspercentage

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	Aantal	%
Tot 100% Wsm	1.291	5,1%
100% tot 120% Wsm	113	0,4%
Totaal personen tot 120%	1.404	5,5%
Overig	23.910	94,5%
Totaal	25.314	100%

Tabel B5.2 Kenmerken minima tot 120% Wsm, personen

Categorie	2019	
	Aantal	%
Inkomensbron		
Participatiewet	549	39%
AOW	534	38%
Overig inkomen	321	23%
Totaal	1.404	100%
Huishoudtype		
Alleenstaand	245	17%
Eenoudergezin	203	15%
Meerpers zonder kinderen	578	41%
Meerpers met kinderen	378	27%
Totaal	1.404	100%
Leeftijdscategorie		
Tot 27 jaar	446	32%
27 tot 45 jaar	416	30%
45 tot AOW-leeftijd	400	28%
AOW-leeftijd	142	10%
Totaal	1.404	100%
Herkomst		
Nederlandse achtergrond	561	40%
Westerse migratieachtergrond	100	7%
Niet-westerse migratieachtergrond	743	53%
Totaal	1.404	100%
Woonwijk		
Portland	276	20%
Rhoon Noord	95	7%
Rhoon Zuid	228	16%
Poortugaal Zuid	744	53%
Poortugaal Noord	61	4%
Totaal	1.404	100%

Bijlage 6. Afkortingen

Tabel B6.1 Afkortingenlijst

Afkorting	
AOW	Algemene Ouderdomswet
BRP	Basisregistratie Personen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Planbureau
SHV	Schuldhelpverlening
VT	Vakantietoelage
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsm	Wettelijk sociaal minimum
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WW	Werkloosheidswet
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

**INKOMENS EFFECT RAPPORTAGE
GEMEENTE ALBRANDSWAARD 2020**

Inkomens Effect Rapportage gemeente Albrandswaard 2020

Een onderzoek naar de effecten van het armoedebeleid op de inkomenspositie van minimahuishoudens in de gemeente Albrandswaard.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Albrandswaard

Datum

Mei 2020

Auteurs

Michelle Ellens
Reimer Vonk

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ B.V.. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden veelevoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Onderzoeksmethodiek	3
1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen	3
1.2. Inkomsten landelijke regelingen	3
1.3. Inkomsten gemeentelijke minimaregelingen	4
1.4. Uitgaven	5
1.5. Vrije bestedingen	5
1.6. Aannames	6
2. De inkomenseffecten.....	7
2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid.....	7
2.2. De gemeentelijke bijdragen geven meer ruimte voor vrije bestedingen	8
2.3. Werken vanuit de bijstand loont in de meeste situaties	9
3. Bevindingen.....	13
Bijlage 1. Financieel maandoverzicht.....	15

Inleiding

De gemeente Albrandswaard is geïnteresseerd in de effecten van het lokale en landelijke beleid op de inkomens van minimahuishoudens. Dit vanuit de visie dat werken moet lonen. De centrale onderzoeksvraag van de gemeente luidt: wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?

De Inkomenseffect Rapportage geeft antwoord op deze vraag en biedt inzicht in de actuele financiële positie van minima en in de mate waarin het huidige (lokale) beleid een bijdrage daaraan levert.

De centrale onderzoeksvraag valt uiteen in de volgende deelvragen:

- Hoe hoog is de maximale bijdrage van de gemeente en van het Rijk voor minimahuishoudens?
- Hoeveel geld houden minimahuishoudens per maand over (of komen zij tekort) voor het doen van vrije bestedingen?
- Wat is het financiële effect van inkomensverhoging door vanuit de bijstand aan het werk te gaan: is er sprake van een armoedeval?

Opzet van het onderzoek

Voor zes verschillende huishoudtypen met vijf verschillende inkomens ten opzichte van het Wettelijk sociaal minimum worden de effecten berekend. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype het inkomen bepaald. Voor de vaste uitgaven is uitgegaan van cijfers en normen van het Nibud¹. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting). Tenslotte worden de gemeentelijke regelingen omgezet in een maandbedrag. Op de manier ontstaat per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de onderzoeksmethodiek nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de inkomenseffecten van zowel de landelijke als de lokale inkomensondersteunende regelingen beschreven. In hoofdstuk 3 benoemen we de belangrijkste bevindingen. In bijlage 1 staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht.

¹ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

1. Onderzoeksmethodiek

In dit hoofdstuk schetsen we de onderzoeksmethodiek van de Inkomenseffect Rapportage aan de hand van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden.

1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2020 voor de volgende huishoudtypen:

- alleenstaande, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd;
- alleenstaande ouder, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd, twee kinderen (8 en 13 jaar);
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd;
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd, twee kinderen (8 en 13 jaar);
- alleenstaande, AOW-gerechtigd;
- paar (twee volwassenen), AOW-gerechtigd.

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 130 en 140 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Daarnaast berekenen we de inkomenseffecten voor huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen van 100 procent Wsm hebben.

1.2. Inkomsten landelijke regelingen

De inkomsten bestaan uit het netto-inkomen en diverse bijdragen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
 - huurtoeslag;
 - zorgtoeslag
 - combinatiekorting;
 - kinderbijslag;
 - kindgebonden budget.

1.3. Inkomsten gemeentelijke minimaregelingen

Onderstaand volgt een overzicht van de gemeentelijke minimaregelingen in 2020.

Tabel 1.3.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Albrandswaard

Regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Kwijtschelding lokale heffingen	Tot 100% Wsm	-
Bijzondere bijstand	Tot 120% Wsm	Individuele vergoedingen; Vergoeding van 50 procent van het wettelijk eigen risico tenzij gebruik wordt gemaakt van het pakket CZ Zorg-op-maatpolis AV Extra Uitgebreid of pakket DSW Zorgpolis AV-BAR Top.
Individuele inkomensvoet	Minimaal 3 jaar tot 120% Wsm	Alleenstaande € 394; Alleenstaande ouder € 505; Paar € 598.
Collectieve zorgverzekering	Tot 130% Wsm	CZ: Pakket CZ Zorg-op-maatpolis AV Extra: € 136,59 i.p.v. € 167,15; Pakket CZ Zorg-op-maatpolis AV Extra Uitgebreid: € 156,03 i.p.v. € 209,38 met verzekering eigen risico. DSW: Pakket DSW Zorgpolis AV-BAR Standaard: € 122,25 i.p.v. € 149,75; Pakket DSW Zorgpolis AV-BAR Top: € 148,50 i.p.v. € 197,25 met verzekering eigen risico.
Meedoen: Volwassenen	Tot 120% Wsm	€ 150 per volwassene per jaar.
Meedoen: Kindpakket	Tot 120% Wsm	Kinderen van 4 t/m 11 jaar: € 350 per kind, per jaar; Kinderen van 12 t/m 17 jaar: € 450 per kind, per jaar.
Meedoen: Schoolkosten	Tot 120% Wsm	€ 250 per kind in de brugklas per jaar; € 175 per kind, per schooljaar van het voortgezet onderwijs na de brugklas.
Gratis openbaar vervoer voor AOW-gerechtigden	Tot 120% Wsm	Gratis openbaar vervoer via de RET.

In de berekening van de inkomenseffecten worden de volgende regelingen meegenomen:

- kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en waterschapsbelasting;
- de totale korting op de collectieve zorgverzekering bij deelname aan pakket CZ Zorg-op-maatpolis AV gemeenten Extra²
- vergoeding van (de helft) van het eigen risico van de zorgverzekering vanuit de bijzondere bijstand;
- de individuele inkomenstoelage;
- Meedoen: Volwassenen;
- Meedoen: Kindpakket;
- Meedoen: Schoolkosten;
- Gratis OV voor AOW-gerechtigden³.

De volgende gemeentelijke regelingen zijn niet meegenomen in het financieel maandoverzicht en de inkomenseffecten:

- Individuele vergoedingen vanuit de bijzondere bijstand.

Bijzondere bijstand is (op de vergoeding van het eigen risico na) niet opgenomen omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voorkomt. Dit is dus geen structureel maandelijks inkomen.

1.4. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Er ligt meestal een contract aan ten grondslag. Voorbeelden zijn huur⁴, energiekosten⁵; en verzekeringen;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Er moet in principe een bedrag voor gereserveerd worden. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en (indien aan de orde) het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op landelijke berekeningen van het Nibud. De normbedragen staan per huishoudtype in het financieel maandoverzicht in de bijlage.

We benadrukken dat het bij alle posten gaat om de basale uitgaven en dat de normbedragen gemiddelden betreffen. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks minder uitgeeft dan de normbedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden minder geld per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven.

1.5. Vrije bestedingen

Het budget dat overblijft is vrij besteedbaar en kan worden uitgegeven aan bijvoorbeeld een lidmaatschap voor een (sport)vereniging of de bibliotheek, sociale en recreatieve activiteiten of aan zakgeld voor kinderen. Voor deze vrije bestedingen hanteert het Nibud per huishoudtype eveneens een normbedrag.

² In de gemeente Albrandswaard wordt dit pakket van CZ het vaakst gekozen. Daarom nemen we deze mee in de berekening.

³ Het Nibud hanteert voor een AOW-gerechtigde een normbedrag van € 13 voor vervoer..

⁴ We gaan uit van € 560 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 605 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente Albrandswaard.

⁵ Kosten gas en elektriciteit zijn gebaseerd op tarieven van Essent (stroom en gas 3 jaar zeker), de kosten voor water op de tarieven van Evides. Heffingskortingen zijn in de maandprijs verrekend. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud.

1.6. Aannames

Voor de inkomsten en uitgaven doen we de volgende aannames:

- de huishoudens maken van alle regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag;
- iedereen woont in een huurwoning;
- alleenstaande ouders met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Alleenstaande ouders met een inkomen boven de bijstandsnorm hebben voor hun jongste kind 40 uur buitenschoolse opvang per maand nodig tegen een tarief van € 7,47 (gemiddelde uurprijs in 2020);
- bij een paar met twee kinderen en een inkomen boven de bijstandsnorm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. Daarom gaan we ervan uit dat deze huishoudens geen kinderopvang nodig hebben omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Door deze aanname maken paren met kinderen ook geen aanspraak op de inkomensafhankelijke combinatiekorting;
- huishoudens die (op basis van hun inkomen) geen gebruik kunnen maken van de collectieve zorgverzekering van de gemeente, maken een eigen keuze uit verschillende zorgverzekeraars. Op basis van de meest gekozen pakketten⁶ bij de grootste zeven zorgverzekeraars is daarvoor een gemiddelde prijs berekend van € 145 per polis.

⁶ Een basisverzekering met een aanvullende verzekering waarbij 9 fysiotherapie behandelingen worden verzekerd en een tandartsverzekering.

2. De inkomenseffecten

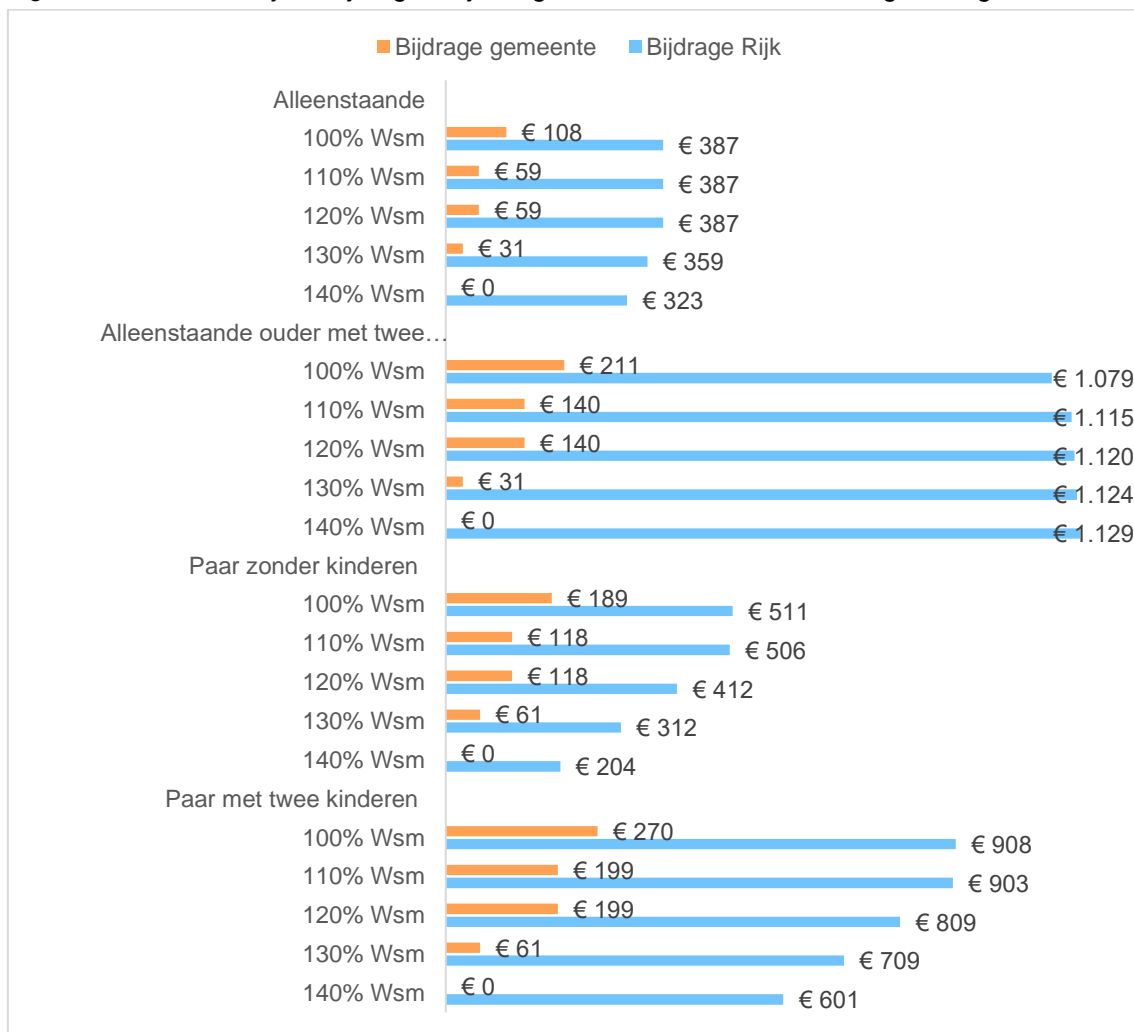
In dit hoofdstuk staan de inkomenseffecten.

2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid

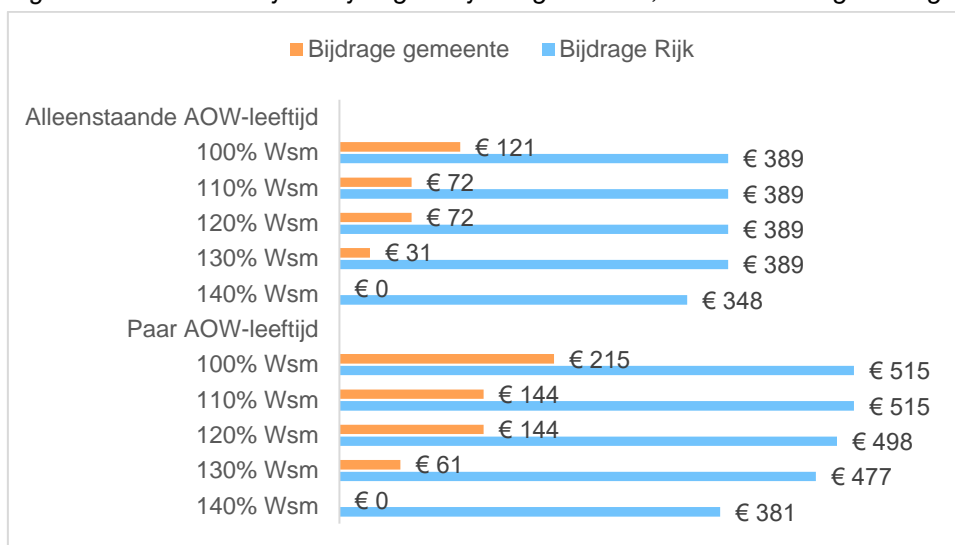
De financiële ondersteuning vanuit het Rijk is veel hoger dan vanuit de gemeente, zoals uit figuur 2.1.1. blijkt. Daarnaast verschilt de gemeentelijke vergoeding per huishoudtype: minimahuishoudens met kinderen hebben recht op meer regelingen dan minimahuishoudens zonder kinderen, waardoor het bedrag dat zij daarvan kunnen ontvangen ook hoger is. Ook krijgen zij vanuit het Rijk extra toeslagen, zoals het kindgebonden budget.

Het bedrag aan landelijke toeslagen neemt geleidelijk af bij een hoger inkomen, al verschilt deze afname per huishoudtype. Voor meerpersoonshuishoudens loopt dit bedrag sneller terug dan voor alleenstaanden. Voor alleenstaande ouders neemt dit bedrag iets toe omdat zij gebruik kunnen maken van de combinatiekorting. Het bedrag aan gemeentelijke regelingen neemt eveneens af bij een hoger inkomen. Bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm hebben minima alleen nog recht op de collectieve zorgverzekering. Huishoudens met een inkomen van 140 procent Wsm hebben op geen enkele regeling meer recht.

Figuur 2.1.1. Maandelijks bijdrages Rijk en gemeente, minima niet AOW-gerechtigd

Figuur 2.1.2. Maandelijks bijdrages Rijk en gemeente, minima AOW-gerechtigd

2.2. De gemeentelijke bijdragen geven meer ruimte voor vrije bestedingen

Alle minimahuishoudens houden door de gemeentelijke regelingen (meer) geld over voor het doen van vrije bestedingen. Dat zijn uitgaven voor bijvoorbeeld lidmaatschap bij een (sport)vereniging, bibliotheek, zakgeld, een dagje weg etc.. Per huishoudtype en inkomensgrens verschilt het bedrag dat ze voor vrije bestedingen overhouden echter aanzienlijk:

- Ook zonder de gemeentelijke regelingen houden minima geld over voor het doen van vrije bestedingen, maar het bedrag dat hiervoor wordt overhouden verschilt aanzienlijk per huishoudtype. Met name paren (met en zonder kinderen) zouden bij een inkomen tot 100 procent Wsm zonder de gemeentelijke regelingen bijna geen budget overhouden voor vrije besteding;
- Een alleenstaande ouder met een inkomen tot 110 procent Wsm heeft door de gemeentelijke regelingen € 442 per maand voor vrije bestedingen. Een paar met twee kinderen van dezelfde leeftijd en eveneens een inkomen van 110 procent Wsm heeft daar maandelijks minder geld voor: € 354 voor;
- Het recht op de meeste minimaregelingen vanuit de gemeente vervalt bij een inkomen boven 120 procent Wsm. In combinatie met de teruglopende bijdrage van het Rijk houden paren (zonder kinderen en met kinderen) bij een inkomen van 130 procent Wsm minder ruimte over voor vrije bestedingen ten opzichte van een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm;
- Door het bedrag aan gemeentelijke regelingen hebben paren met kinderen bij een inkomen van 110 procent Wsm een groter vrij besteedbaar budget dan bij een inkomen van 130 en 140 procent Wsm;
- Bij een inkomen tot 140 procent Wsm heeft een alleenstaande zonder gemeentelijke bijdragen een groter vrij besteedbaar budget dan een paar zonder kinderen. Doordat het recht op de meeste minimaregelingen komt te vervallen bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm is het vrij besteedbaar budget inclusief gemeentelijke bijdragen bij hogere inkomens voor alleenstaanden ook hoger dan voor paren;
- Bij AOW'ers met een inkomen tot 130 procent Wsm is het vrij te besteden budget exclusief gemeentelijke bijdragen voor alleenstaanden hoger dan voor paren. Met de gemeentelijke bijdragen is het vrij besteedbaar budget op deze inkomensniveaus voor paren wel groter;

Het budget dat huishoudens nodig hebben voor, of zullen uitgeven aan vrije bestedingen verschilt per huishoudtype. Een paar met kinderen zal daar meer aan (willen) uitgeven dan een alleenstaande. In bijlage 1 staat per huishoudtype het normbudget voor vrije bestedingen. Uiteraard zal iemand die nauwelijks geld meer over heeft, dat niet per se daar aan besteden.

Tabel 2.2.1 Vrij besteedbaar budget per huishoudtype, minima niet AOW-gerechtigd

Huishoudtype	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	> 3 jaar 100% Wsm
Alleenstaande						
Exclusief gemeente	61	166	271	348	440	61
Inclusief gemeente	168	225	330	379	440	201
Alleenstaande ouder, 2 kinderen						
Exclusief gemeente	190	301	411	522	654	190
Inclusief gemeente	401	442	552	552	654	443
Paar zonder kinderen						
Exclusief gemeente	13	158	215	265	352	13
Inclusief gemeente	202	276	333	326	352	252
Paar, 2 kinderen						
Exclusief gemeente	9	154	211	261	348	9
Inclusief gemeente	279	354	410	322	348	329

Tabel 2.2.2 Vrij besteedbaar budget per huishoudtype, minima AOW-gerechtigd

Huishoudtype	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm
Alleenstaande (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	163	281	398	516	615
Inclusief gemeente	284	353	470	546	615
Paar (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	85	244	387	525	633
Inclusief gemeente	300	388	531	586	633

2.3. Werken vanuit de bijstand loont in de meeste situaties

Bijstandsgerechtigden die gaan werken tegen een loon van 110, 120, 130 of 140 procent Wsm gaan er bijna altijd in totaal inkomen op vooruit. Dit totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen inclusief vakantietoeslag, toeslagen van het Rijk en de gemeentelijke minimaregelingen.

Een hoger inkomen kan ertoe leiden dat het recht op gemeentelijke regelingen komt te vervallen en het bedrag aan toeslagen van het Rijk afneemt. Met als gevolg dat het huishouden er per saldo niet of slechts in beperkte mate op vooruit gaat. Met name paren met kinderen krijgen met deze terugval in inkomen te maken, financieel gezien is werken voor deze huishoudens het minst aantrekkelijk⁷. Alleenstaanden gaan er relatief het meest op vooruit wanneer zij gaan werken vanuit de bijstand.

Alleenstaanden gaan bij een hoger inkomen er steeds op vooruit.

- Werken vanuit de bijstand heeft voor alleenstaanden bij ieder inkomen (tussen 110 en 140 procent Wsm) financieel gezien nut: bij elke stap in het inkomen gaan zij er meer op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie. Bij een loon gelijk aan 140 procent Wsm stijgt zijn totaal inkomen met € 249 (16 procent) per maand ten opzichte van de bijstandssituatie;
- Een alleenstaande krijgt bij een loon gelijk aan 100 tot 120 procent Wsm hetzelfde bedrag aan toeslagen vanuit het Rijk. Vanaf een inkomen boven 120 procent Wsm loopt de bijdrage van het Rijk terug. Dit komt doordat hij dan minder huurtoeslag ontvangt, de zorgtoeslag blijft hetzelfde.

⁷ In deze Inkomenseffecten Rapportage zijn de financiële effecten berekend van de inkomensgrenzen 100 tot 140 procent Wsm. Er kunnen daarom alleen uitspraken worden gedaan over het financieel effect tot 140 procent Wsm.

Alleenstaande ouders behouden het langst recht op hetzelfde bedrag aan toeslagen.

- Alleenstaande ouders gaan er bij ieder hoger inkomen steeds op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie als ze werk aanvaarden tegen een loon tussen 110 en 140 procent Wsm;
- De landelijke toeslagen lopen niet af, maar nemen juist toe. Het bedrag aan huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget blijft even hoog blijft voor een alleenstaande ouder op alle inkomensniveaus (tot 140 procent Wsm) gelijk. Een werkende alleenstaande ouder ontvangt bij werkaanvaarding ook nog de inkomensafhankelijke combinatiekorting;
- Doordat het recht op de meeste gemeentelijke regelingen komt te vervallen bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm gaan alleenstaande ouders er bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm nauwelijks meer op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie dan bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm. De vooruitgang in totaal inkomen tussen 120 en 130 procent Wsm is slechts € 1;
- Het totaal inkomen van een alleenstaande ouder bij een loon gelijk aan 140 procent Wsm is 11 procent (€ 260) hoger dan het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 100 procent Wsm.

Paren zonder kinderen hebben € 105 extra aan inkomen bij werkaanvaarding tegen 140 procent Wsm.

- Paren zonder kinderen die vanuit de bijstandssituatie werk aanvaarden tegen een loon van maximaal tot 140 procent gaan er op vooruit. Wanneer een van hen werk aanvaardt tegen een loon van 140 procent Wsm, dan hebben zij maandelijks € 105 (5 procent) meer te besteden;
- Tussen de inkomenscategorieën zit echter verschil: Een loon van 120 procent Wsm leidt tot een iets hoger totaal inkomen dan een loon van 130 procent Wsm. Ook bij een loon van 140 procent Wsm is het totaal inkomen iets lager dan bij een loon van 130 procent Wsm. De toename in loon bij een hoger inkomen kan de afname van het totale bedrag aan toeslagen en regelingen niet voldoende compenseren;
- De toeslagen van het Rijk lopen geleidelijk terug. Een paar zonder kinderen met een bijstandsuitkering ontvangt maandelijks € 511 aan landelijke toeslagen, een paar met een inkomen van 140 procent Wsm ontvangt maandelijks € 204 aan toeslagen;
- De bijdrage vanuit de gemeentelijke regelingen loopt terug van € 189 per maand in de bijstandssituatie naar € 0 bij een loon gelijk aan 140 procent Wsm.

Paren met kinderen gaan er enkele procenten op vooruit bij werkaanvaarding.

- Paren met twee kinderen gaan er ten opzichte van de bijstandssituatie slechts een paar procent op vooruit als zij gaan werken tegen een hoger loon. Daarnaast hebben zij bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm een hoger totaal inkomen dan bij een loon van 130 of 140 procent Wsm. Bij een loon van 140 procent Wsm gaan zij er in totaal inkomen slecht 1 procent op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie;
- De toeslagen van het Rijk lopen geleidelijk terug. Het bedrag van landelijke toeslagen daalt bij paren met twee kinderen van € 908 in de bijstandssituatie naar € 601 bij een inkomen gelijk aan 140 procent Wsm;
- Het bedrag aan gemeentelijke regelingen loopt terug van € 270 in de bijstandssituatie tot € 61 bij een inkomen van 130 procent Wsm. Doordat het recht op de meeste gemeentelijke regelingen vervalt bij een inkomen hoger dan 120 procent, neemt het bedrag aan gemeentelijk bijdragen het meest af tussen een inkomen van 120 en 130 procent Wsm;
- Door deze terugval in bijdragen vanuit het Rijk en de gemeente is het voor minima financieel gezien aantrekkelijker om tegen een loon van 120 procent Wsm te werken dan tegen een loon van 130 of 140 procent Wsm.

Tabel 2.3.1 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding per huishoudtype

Huishoudtype	Netto inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil tov 100% Wsm (€)	Vershil tov 100% Wsm (%)
Alleenstaande						
100% Wsm	1.052	387	108	1.547		
110% Wsm	1.158	387	59	1.604	+ 57	+ 4%
120% Wsm	1.263	387	59	1.709	+ 162	+ 10%
130% Wsm	1.368	359	31	1.758	+ 210	+ 14%
140% Wsm	1.473	323	0	1.796	+ 249	+ 16%
Alleenstaande ouder, 2 kinderen						
100% Wsm	1.052	1079	211	2.342		
110% Wsm	1.158	1115	140	2.413	+ 70	+ 3%
120% Wsm	1.263	1120	140	2.523	+ 180	+ 8%
130% Wsm	1.368	1124	31	2.523	+ 181	+ 8%
140% Wsm	1.473	1129	0	2.603	+ 260	11%
Paar zonder kinderen						
100% Wsm	1.503	511	189	2.203		
110% Wsm	1.654	506	118	2.278	+ 75	+ 3%
120% Wsm	1.804	412	118	2.334	+ 131	+ 6%
130% Wsm	1.954	312	61	2.327	+ 124	+ 6%
140% Wsm	2.105	204	0	2.309	+ 105	+ 5%
Paar, 2 kinderen						
100% Wsm	1.503	908	270	2.682		
110% Wsm	1.654	903	199	2.756	+ 75	+ 3%
120% Wsm	1.804	809	199	2.813	+ 131	+ 5%
130% Wsm	1.954	709	61	2.725	+ 43	+ 2%
140% Wsm	2.105	601	0	2.706	+ 24	+ 1%

Met behulp van onderstaande casus, Jan die eerst een bijstandsuitkering heeft en daarna gaat werken, leggen we deze tabel uit.

Jan is alleenstaand en krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.052 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Hij heeft maandelijks recht op € 387 aan toeslagen van het Rijk. Voor Jan bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Jan rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 108 per maand. Dit bedrag bestaat uit de kwijschelding van gemeentelijke belastingen, korting op de collectieve zorgverzekering, de regeling Meedoen voor volwassenen en de vergoeding van het Wettelijk eigen risico via de bijzondere bijstand. In totaal heeft Jan een inkomen van € 1.547 per maand.

Als Jan werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.158 per maand. Hij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 387 per maand. Hij houdt recht op de meeste minimaregelingen, alleen zijn recht op de kwijschelding vervalt. De gemeentelijke bijdragen zijn samen € 59 per maand. Het totaal inkomen van Jan bij een inkomen van 110 procent Wsm is € 1.604. Dit is een stijging van € 57 (4 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Jan tegen een inkomen van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.263 per maand. De bijdrage van het Rijk blijft € 387. De bijdragen van de gemeente blijven € 59, omdat Jan recht blijft houden op de minimaregelingen. Het totale inkomen van Jan is dan € 1.709 per maand. Dit is € 162 (10 procent) meer dan wanneer Jan een bijstandsuitkering heeft

Als Jan gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.368 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 359 per maand. Jan ontvangt minder huurtoeslag, maar nog net zoveel zorgtoeslag. Jan heeft alleen nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering vanuit de gemeente, de gemeentelijke bijdrage is dan € 31. Het totale inkomen van Jan is nu € 1.758 per maand, dit is € 210 (14 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

Als Jan werk aanvaardt tegen een loon gelijk aan 140 procent Wsm, dan is zijn netto-inkomen € 1.473 per maand. Zijn huurtoeslag is nu nog lager, zijn zorgtoeslag blijft gelijk. In totaal krijgt hij € 323 vanuit het Rijk. Jan heeft nu geen recht meer op gemeentelijke regelingen. Zijn totaal inkomen is nu € 1.796, dat is € 249 en 16 procent meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

3. Bevindingen

Wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?

Financieel effect

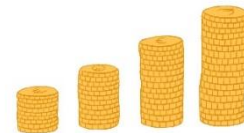
Het bedrag dat minima aan toeslagen vanuit het Rijk kunnen ontvangen is veel hoger dan het bedrag dat ze uit gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente daarom kleiner dan die van het Rijk. Het bedrag aan toeslagen vanuit het Rijk neemt voor de meeste huishoudens geleidelijk af bij een hoger inkomen. Het recht op de meeste minimaregelingen vervalt bij een inkomen boven 120 procent Wsm. Alleen de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (100 procent Wsm) en de korting op de collectieve zorgverzekering (130 procent Wsm) heeft een hogere inkomensgrens.

De gemeentelijke regelingen zorgen er voor dat huishoudens meer ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen. Dit geldt met name voor paren, die zonder gemeentelijke regelingen een klein budget voor vrije bestedingen over zouden houden. Het overgehouden bedrag verschilt aanzienlijk per huishoudtype en per inkomensniveau. Alleenstaande ouders houden bij elk inkomensniveau een relatief groot bedrag per maand over voor vrije besteding.

Paren (zowel met kinderen als zonder kinderen) houden bij een inkomen van 130 procent Wsm ondanks de gemeentelijke bijdragen een kleiner budget voor vrije besteding over dan bij een inkomen van 120 procent Wsm. Voor paren met kinderen geldt dit ook nog bij een inkomen van 140 procent Wsm.

Werken loont

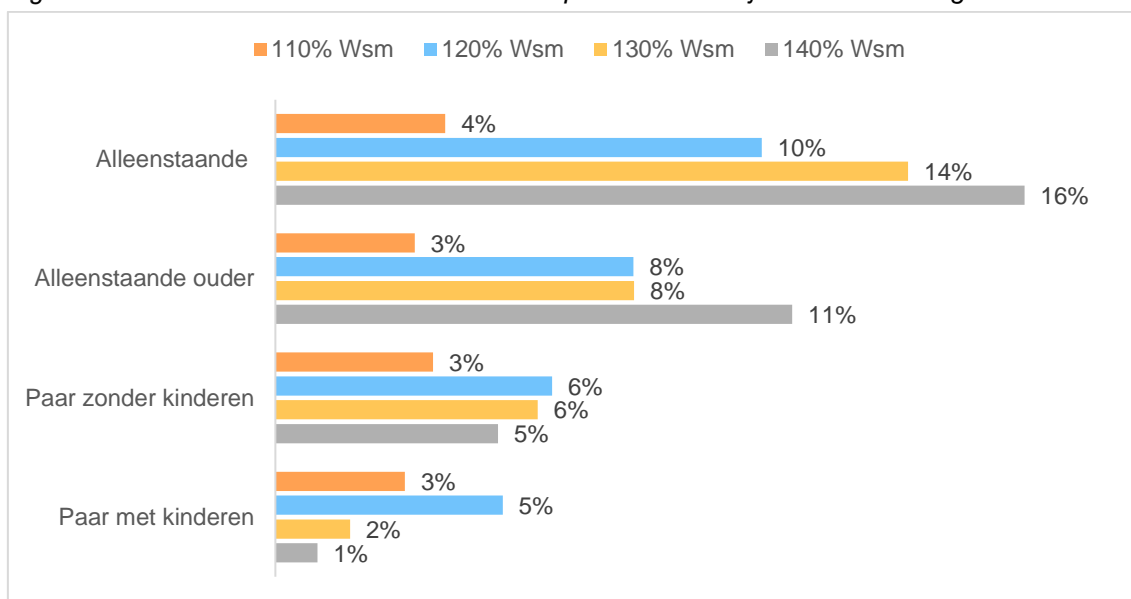
Werken loont: wanneer huishoudens in Albrandswaard vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120, 130 of 140 procent Wsm, gaan zij er in totaal inkomen op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie. Deze vooruitgang is echter niet evenredig met de vooruitgang in loon. Landelijke toeslagen lopen terug en het recht op gemeentelijke regelingen vervalt. Het totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen.

Van alle huishoudens gaan alleenstaanden er bij ieder hoger inkomen het meest op vooruit. Ook een alleenstaande ouder gaat er bij ieder hoger inkomen op vooruit, al is de vooruitgang in totaal inkomen bij een inkomen van 130 procent Wsm minimaal ten opzichte van bij een inkomen van 120 procent Wsm.

Voor paren geldt deze vooruitgang niet altijd. Paren zonder kinderen gaan er bij een inkomen van 130 en 140 procent Wsm minder op vooruit ten opzichte van de bijstand dan bij een inkomen van 120 procent Wsm. Bij een inkomen van 140 procent Wsm is deze vooruitgang zelfs kleiner dan bij een inkomen van 130 procent Wsm. Paren met kinderen gaan er bij een loon gelijk aan 130 en 140 procent Wsm minder op vooruit in totaal inkomen dan bij een loon gelijk aan 110 en 120 procent Wsm. Bij een loon gelijk aan 140 procent Wsm gaan zij er zelfs slechts 1 procent op vooruit ten opzichte van de bijstand.

Toch geldt ook voor paren dat zij bij werkaanvaarding altijd een hoger totaal inkomen hebben dan in de bijstandssituatie.

Figuur 3.1.1. Groei in totaal inkomen t.o.v. 100 procent Wsm bij werkaanvaarding⁸

⁸ De percentages in de grafiek zijn (voor de leesbaarheid) afgerond op hele getallen. Daarom zijn niet alle staven met dezelfde percentages even groot.

Bijlage 1. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B1.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.473	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	283	283	283	255	219	283
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	387	387	387	359	323	387
Totaal inkomsten	1.439	1.545	1.650	1.727	1.796	1.439
Uitgaven						
Huur	560	560	560	560	560	560
Gas, water, elektra	85	85	85	85	85	85
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	49	49	49	49	49	49
(collectieve) zorgverzekering	167	167	167	167	145	167
Overige verzekeringen	20	20	20	20	20	20
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	15	15	15	15	15	15
Reserveringsuitgaven	179	179	179	179	179	179
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.379	1.379	1.379	1.379	1.356	1.379
Budget exclusief regelingen gemeente	61	166	271	348	440	61
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	49	0	0	0	0	49
Korting collectieve zorgverzekering	31	31	31	31	0	31
Individuele inkomstenstoeslag	0	0	0	0	0	33
Meedoen: Volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen: Kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Schoolkosten	0	0	0	0	0	0
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	16	16	16	0	0	16
Totaal regelingen gemeente	108	59	59	31	0	141
Budget inclusief regelingen gemeente	168	225	330	379	440	201
Vrije bestedingen	110	176	182	182	182	110
Restant	58	49	148	197	258	91

Tabel B1.2 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, 2 kinderen (8 en 13 jaar)⁹

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.473	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	312	312	312	312	312	312
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	36	40	45	50	0
Kinderbijslag	195	195	195	195	195	195
Kindgebonden budget	468	468	468	468	468	468
Totaal bijdragen Rijk	1.079	1.115	1.120	1.124	1.129	1.079
Totaal inkomsten	2.131	2.272	2.382	2.492	2.603	2.131
Uitgaven						
Huur	605	605	605	605	605	605
Gas, water, elektra	188	188	188	188	188	188
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	71	71	71	71	71	71
(collectieve) zorgverzekering	167	167	167	167	145	167
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23	23
Onderwijs	39	39	39	39	39	39
Kosten BSO	0	30	30	30	30	0
Vervoer	46	46	46	46	46	46
Reserveringsuitgaven	285	285	285	285	285	285
Huishoudelijke uitgaven	449	449	449	449	449	449
Totaal uitgaven	1.941	1.971	1.971	1.971	1.949	1.941
Budget exclusief regelingen gemeente	190	301	411	522	654	190
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	71	0	0	0	0	71
Korting collectieve zorgverzekering	31	31	31	31	0	31
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	42
Meedoen: Volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen: Kindpakket	67	67	67	0	0	67
Meedoen: Schoolkosten	15	15	15	0	0	15
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	16	16	16	0	0	16
Totaal regelingen gemeente	211	140	140	31	0	253
Budget inclusief regelingen gemeente	401	442	552	552	654	443
Vrije bestedingen	227	297	312	312	312	227
Restant	174	145	240	240	342	216

⁹ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B1.3 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	2.105	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	312	310	251	185	112	312
Zorgtoeslag	199	196	161	127	92	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	511	506	412	312	204	511
Totaal inkomsten	2.014	2.160	2.216	2.266	2.309	2.014
Uitgaven						
Huur	605	605	605	605	605	605
Gas, water, elektra	133	133	133	133	133	133
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	71	71	71	71	71	71
(collectieve) zorgverzekering	334	334	334	334	290	334
Overige verzekeringen	28	28	28	28	28	28
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	33	33	33	33	33	33
Reserveringsuitgaven	285	285	285	285	285	285
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	2.001	2.001	2.001	2.001	1.957	2.001
Budget exclusief regelingen gemeente	13	158	215	265	352	13
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	71	0	0	0	0	71
Korting collectieve zorgverzekering	61	61	61	61	0	61
Individuele inkomstenstoeslag	0	0	0	0	0	50
Meedoen: Volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen: Kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Schoolkosten	0	0	0	0	0	0
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	32	32	32	0	0	32
Totaal regelingen gemeente	189	118	118	61	0	239
Budget inclusief regelingen gemeente	202	276	333	326	352	252
Vrije bestedingen	160	220	240	240	240	160
Restant	42	56	93	86	112	92

Tabel B1.4 Paar, niet AOW-gerechtigd, 2 kinderen (8 en 13 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	2.105	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	312	310	251	185	112	312
Zorgtoeslag	199	196	161	127	92	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	195	195	195	195	195	195
Kindgebonden budget	202	202	202	202	202	202
Totaal bijdragen Rijk	908	903	809	709	601	908
Totaal inkomsten	2.411	2.557	2.613	2.663	2.706	2.411
Uitgaven						
Huur	605	605	605	605	605	605
Gas, water, elektra	225	225	225	225	225	225
Telefoon, internet en kabel	76	76	76	76	76	76
Gemeentelijke heffingen	71	71	71	71	71	71
(collectieve) zorgverzekering	334	334	334	334	290	334
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29	29
Onderwijs	39	39	39	39	39	39
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	53	53	53	53	53	53
Reserveringsuitgaven	385	385	385	385	385	385
Huishoudelijke uitgaven	585	585	585	585	585	585
Totaal uitgaven	2.402	2.402	2.402	2.402	2.358	2.402
Budget exclusief regelingen gemeente	9	154	211	261	348	9
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	71	0	0	0	0	71
Korting collectieve zorgverzekering	61	61	61	61	0	61
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	0	50
Meedoen: Volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen: Kindpakket	67	67	67	0	0	67
Meedoen: Schoolkosten	15	15	15	0	0	15
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	32	32	32	0	0	32
Totaal regelingen gemeente	270	199	199	61	0	320
Budget inclusief regelingen gemeente	279	354	410	322	348	329
Vrije bestedingen	276	343	350	350	350	276
Restant	3	11	60	-28	-2	53

Tabel B1.5 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.176	1.294	1.412	1.529	1.647	1.176
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	285	285	285	285	244	285
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	389	389	389	389	348	389
Totaal inkomsten	1.565	1.683	1.801	1.918	1.995	1.565
Uitgaven						
Huur	560	560	560	560	560	560
Gas, water, elektra	103	103	103	103	103	103
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	49	49	49	49	49	49
(collectieve) zorgverzekering	167	167	167	167	145	167
Overige verzekeringen	13	13	13	13	13	13
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	13	13	13	13	13	13
Reserveringsuitgaven	193	193	193	193	193	193
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.402	1.402	1.402	1.402	1.380	1.402
Budget exclusief regelingen gemeente	163	281	398	516	615	163
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	49	0	0	0	0	49
Korting collectieve zorgverzekering	31	31	31	31	0	31
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen: Kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Schoolkosten	0	0	0	0	0	0
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	16	16	16	0	0	0
Gratis OV AOW-gerechtigden	13	13	13	0	0	13
Totaal regelingen gemeente	121	72	72	31	0	105
Budget inclusief regelingen gemeente	284	353	470	546	615	268
Vrije bestedingen	111	154	159	159	159	111
Restant	173	199	311	387	456	157

Tabel B1.6 Paar, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto inkomen incl VT	1.594	1.754	1.913	2.073	2.232	1.594
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	316	316	316	313	249	316
Zorgtoeslag	199	199	182	164	132	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	515	515	498	477	381	515
Totaal inkomsten	2.109	2.269	2.411	2.550	2.613	2.109
Uitgaven						
Huur	605	605	605	605	605	605
Gas, water, elektra	163	163	163	163	163	163
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	71	71	71	71	71	71
(collectieve) zorgverzekering	334	334	334	334	290	334
Overige verzekeringen	15	15	15	15	15	15
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	26	26	26	26	26	26
Reserveringsuitgaven	299	299	299	299	299	299
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	2.025	2.025	2.025	2.025	1.980	2.025
Budget exclusief regelingen gemeente	85	244	387	525	633	85
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	71	0	0	0	0	71
Korting collectieve zorgverzekering	61	61	61	61	0	61
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen: Kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen: Schoolkosten	0	0	0	0	0	0
50% Eigen risico via Bijzondere Bijstand	32	32	32	0	0	0
Gratis OV AOW-gerechtigden	26	26	26	0	0	26
Totaal regelingen gemeente	215	144	144	61	0	183
Budget inclusief regelingen gemeente	300	388	531	586	633	268
Vrije bestedingen	168	211	218	218	218	168
Restant	132	177	313	368	415	100

Resultaat schuldhulpverlening 2019

Inleiding

Voor u ligt het resultaat schuldhulpverlening over het jaar 2019. Hieronder valt tevens de uitvoering van onze uitvoerder PLANgroep. De taken aannemen en behandelen van meldingen, het voeren van screeninggesprekken, het doorverwijzen naar partners, waaronder PLANgroep voor het vervolgtrajec, worden in eigen beheer uitgevoerd. PLANgroep voert de toeleiding naar het minnelijke en wettelijke schuldhulpverleningstrajec uit. Het jaarverslag van Plangroep maakt dan ook deel uit van dit document en is hier geïntegreerd.

Curatieve schuldhulpverlening

Melding

Als een inwoner een betalingsachterstand heeft van ten minste twee maanden, ontvangt de gemeente een melding. Hiertoe zijn afspraken gemaakt met derden zoals de woningcorporatie, de energieleverancier, het waterbedrijf en ziektekostenverzekeraar. Deze melding is op te vatten als vroegsignalering. De inwoner ontvangt van het betreffende bedrijf een brief over de mogelijkheden van schulddienstverlening door de gemeente, terwijl de gemeente zelf ook schriftelijk contact opneemt met de inwoner. Het aantal meldingen is ten opzichte van 2018 gestegen.

Meldingen	2019	2018	2017	2016
Door woningcorporatie	13	7	19	31
Door energieleverancier	165	123	106	93
Door waterleverancier	14	14	0	76
Door zorgverzekeraar	32	28	34	0
Totaal	224	172	159	200

Aanmelding

Inwoners krijgen toegang tot de schulddienstverlening door zich aan te melden bij de gemeente. Bij deze aanmelding wordt de inwoner geïnformeerd over het verdere proces en wordt hem meegedeeld welke zaken hij op orde moet hebben voor de screening. Het aantal aanmeldingen is van 53 in 2018 gestegen naar 60 in 2019.

Binnen 4 weken na de aanmelding volgt een screening. In deze screening wordt de hulpvraag en de mogelijke dienstverlening in kaart gebracht. Dit kan betekenen dat de inwoner een advies krijgt hoe hij het probleem zelf kan oplossen of wordt hij doorverwezen naar een maatschappelijke partner. Hiermee is de inwoner niet toegelaten tot de schulddienstverlening in de zin van de Wgs, maar hij krijgt wel alle hulp en ondersteuning die hem in het kader van het gemeentelijke beleid kan worden geboden.

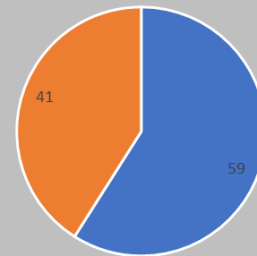
Wanneer de inwoner niet zelf in staat is om zijn problemen op te lossen, volgt een doorgeleiding naar de schuldregeling. Er volgt dan een intakegesprek met de uitvoerder, PLANgroep. Op basis van dit intakegesprek wordt de inwoner wel of niet toegelaten tot de schulddienstverlening in de zin van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

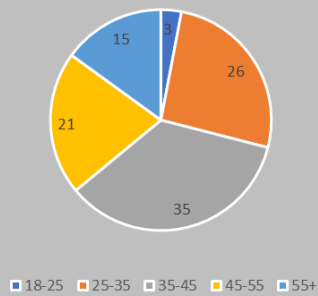
Factsheet 2019

	2019	2018	2017
Nieuwe aanmeldingen:	33	26	26
Slagingspercentage:	82%	80%	77%
Uitvalpercentage:	4%	1%	3%
Afgeronde dossiers:	17	41	49
Totaal behandeld:	97	98	121

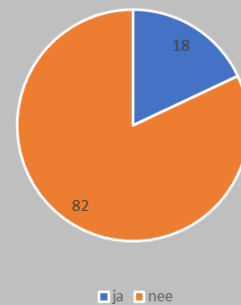
Geslacht

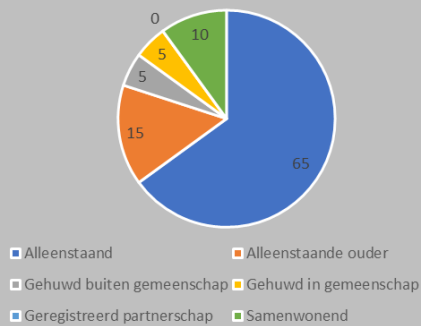
Leeftijd

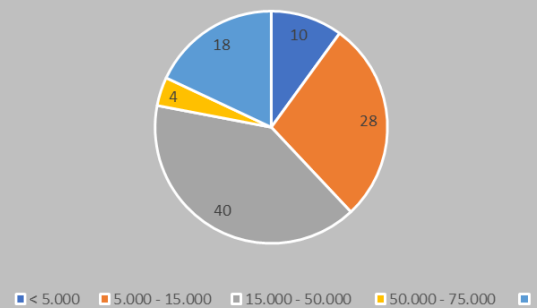
Kinderen

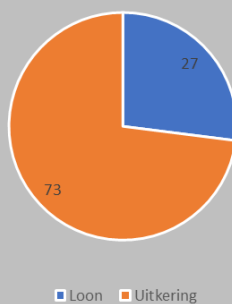
Burgelijke staat

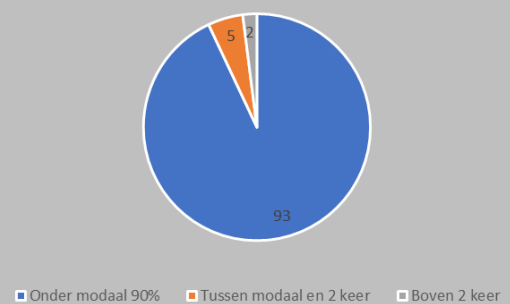
Schuldhoogte

Soort inkomen

Hoogte inkomen

Afgeronde dienstverlening door PLANgroep	
Aanmelding	33
Crisisinterventie, waarvan geslaagd	6 (6 geslaagd)
Moratorium, waarvan toegekend	2 (2 toegekend)
Intake	32
Stabilisatie	15
100% regeling	1
Schuldbemiddeling, waarvan geslaagd	15 (12 geslaagd)
Dwangakkoord, waarvan toegekend	3 (1 afgewezen, 1 toegelaten, 1 ingetrokken)
WSNP, waarvan toegekend	4 (1 afgewezen, 1 toegelaten, 2 ingetrokken)
Heronderzoeken	30
Nazorg	4
Nieuwe dossiers budgetbeheer	14
Budgetbegeleiding	16
Klachten	0

Aanmelding

De aanmelding verloopt meestal via doorverwijzing door andere instanties. Voorbeelden hiervan zijn sociale zaken (brede uitvraag), maatschappelijk werk en lokale schuldeisers. Het is belangrijk dat signalering en verwijzing in een vroeg stadium van de schuldsituatie plaatsvindt. Na aanmelding ontvangt de cliënt een aanvraagformulier. Na ontvangst van het ingevulde en ondertekende aanvraagformulier, nemen we de aanvraag in behandeling.

Crisisinterventie

Bij een crisis zoals huisuitzetting of afsluiting van gas en/of elektriciteit, bieden wij de cliënt binnen 24 uur crisisinterventie aan. PLANgroep gaat dan meteen aan de slag om de acute crisis op te lossen. Met het wettelijke moratorium kunnen we een huisuitzetting of afsluiting van water, gas en elektriciteit voorkomen. Ook maken wij gebruik van landelijke convenanten om een crisis af te wenden. Project specifieke afspraken met plaatselijke bedrijven zijn daarnaast van groot belang. Na de interventie starten we zo snel mogelijk met een stabilisatietraject en/of schuldsanering.

Aanvraag moratorium

Met het moratorium kunnen schuldhulpverleners woningbouwcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars dwingen om hun invorderingsmaatregelen een half jaar op te schorten. Doel is dat de schuldhulpverlener de tijd krijgt om daadwerkelijk de schulden te regelen. Het moratorium wordt alleen gegeven indien er sprake is van een dreigende situatie. Het moratorium is gericht op het bereiken van een soort adempauze. De schuldhulpverlener krijgt zo voldoende tijd om een minnelijk traject op te zetten of te vervolgen zónder dat hij hierbij gehinderd wordt door schuldeisers.

Intake

In deze fase verhelderen wij de hulpvraag en beoordelen we welke producten we moeten inzetten. Na aanmelding houdt de schuldhulpverlener een intakegesprek met de cliënt. We verzamelen alle financiële gegevens (inkomsten, uitgaven en schulden) en berekenen het vrij te laten bedrag (VTLB) voor de cliënt en de aflossingscapaciteit. Het VTLB is het volgens de NVVK-norm berekende bedrag dat de schuldenaar minimaal nodig heeft voor levensonderhoud en vaste lasten. De aflossingscapaciteit is al het inkomen boven het VTLB. Vervolgens bepalen we of er sprake is van een problematische schuldsituatie. Daarna stellen we een plan van aanpak op. Dit plan bespreken we samen met de cliënt(en).

Stabilisatie

Het doel van stabilisatie is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de klant. Daarnaast willen we rust te creëren voor de klant, zodat ingezet kan worden op gedragsverandering. Het is van belang dat de klant in deze fase “schuldsregingsrijp” wordt gemaakt en dat belemmerende factoren voor een minnelijke schuldsregeling zijn weggenomen.

Inkomensreparatie

De schuldhulpverlener checkt samen met de klant of hij gebruikmaakt van alle overige voorliggende voorzieningen. Met deze extra middelen heeft de klant meer afloscapaciteit bij een schuldsregeling, waardoor de slagingskans toeneemt.

Het treffen van een betalingsregeling

Indien de klant nog niet saneringsrijp is, treft PLANgroep indien nodig een betalingsregeling met één of meerdere schuldeisers eventueel in combinatie met budgetbeheer.

100% betalingsregeling

Indien schuldenaren voldoende draagkracht hebben om de volledige schuld binnen 5 jaar terug te betalen, treffen we voor de schuldenaar een 100% betalingsregeling met de schuldeisers. PLANgroep ziet er tijdens de looptijd op toe dat de schuldenaar zijn verplichtingen nakomt binnen de gestelde termijn.

Schuldsregeling

We starten alleen met een schuldsregeling als er sprake is van een problematische schuldsituatie. Zodra alle schulden bekend zijn, proberen we een minnelijke regeling tot stand te brengen. Hiervoor leggen we eerst schriftelijke contacten met de schuldeisers. Daarin verzoeken we schuldeisers om verdere invorderingsmaatregelen en renteberekening te stoppen. Daarnaast vragen we ze de hoogte van het saldo schriftelijk aan PLANgroep door te geven. Vervolgens doet de schuldhulpverlener een betalingsvoorstel aan alle schuldeisers voor terugbetaling van een deel van de schuld. Een minnelijke schuldsregeling lukt alleen als alle schuldeisers akkoord gaan met het betalingsvoorstel. Als dat gebeurt dan komt de minnelijke schuldsregeling tot stand.

Aanvraag dwangakkoord

Het dwangakkoord geeft de schuldhulpverlener de mogelijkheid om weigerachtige schuldeisers te dwingen om mee te werken aan een minnelijke regeling. Dit gebeurt tijdens een kort geding. Met een dwangakkoord voorkom je dat schuldenaren in de WSNP terechtkomen omdat een of meerdere weigerachtige schuldeisers niet willen instemmen met een minnelijke regeling.

(Budget)begeleiding en budgetbeheer

De cliënt heeft vaak advies nodig en begeleiding bij het voeren van een financieel gezond huishouden. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is budgetbeheer. Cliënten machtigen in dit geval PLANgroep om hun inkomen te ontvangen. Vervolgens voldoet PLANgroep alle betalingen die zijn opgenomen in het budgetplan. PLANgroep opent hiervoor een speciale rekening op naam van de cliënt. Het belangrijkste doel van (budget)begeleiding is bevordering van de zelfredzaamheid van de klant. (Budget)begeleiding en budgetbeheer worden steeds belangrijker tijdens een schuldsregeling. Door deze producten in te zetten, stabiliseren we de situatie van de cliënt en creëren we rust en orde. Daarnaast geven budgetbegeleiding en budgetbeheer de schuldeisers meer zekerheid om het meest haalbare bedrag daadwerkelijk te ontvangen. Dit alles vergroot de slagingskans van een minnelijke regeling. Bijkomend en doelmatig effect is dat het de kans op het maken van nieuwe schulden minimaliseert.

Heronderzoek

Dit houdt in dat de minnelijke regeling is geslaagd en de cliënt elk jaar een oproep ontvangt voor een hercontrolegesprek. Daarna ontvangen de schuldeisers de uitbetaling. De heronderzoeken vinden plaats aan het einde van het eerste, tweede en derde jaar. Vanuit de begeleidingstaak roepen we deze cliënten vaker op. Tijdens een heronderzoek maken we een herberekening van het VTLB. Tevens controleren we of de cliënt zich aan de schuldregeling heeft gehouden. Wanneer een schuldregeling na het derde jaar positief is afgesloten, krijgt de schuldenaar kwijtschelding van het restant van de vordering.

Aanvragen voorlopige voorziening

De voorlopige voorziening is bedoeld om tijdens de behandeling van de aanvraag WSNP een crisis te voorkomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor een acuut dreigende huisuitzetting, afsluiting van nutsvoorzieningen, openbare verkoop van de inventaris of faillissement.

Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)

WSNP staat voor 'Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen'. Een beroep op de WSNP kan als blijkt dat het minnelijke traject niet mogelijk is. Via deze weg wordt er toch nog een oplossing gevonden voor de schuldenproblematiek van de cliënt. Het wettelijke traject is echter wel een zwaar traject. Om deze reden kiezen we er steeds vaker voor om het budgetbeheer tijdelijk door te laten lopen en een vinger aan de pols te houden.

Duurzame financiële dienstverlening

Het doel van Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de schuldenaar, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem nog niet duurzaam opgelost kan worden. DFD is erop gericht om de maatschappelijke positie van de schuldenaar niet te laten verslechteren. De schuldhulpverlener draagt hieraan bij door voor een financiële basis te zorgen.

Nazorg

Na afronding van het zware curatieve traject is het belangrijk om recidive te voorkomen. De cliënt krijgt in veel gevallen weer het beheer van zijn eigen financiën. Daarnaast is het aannemelijk dat er meer financiële ruimte is in zijn budget. Om te zorgen dat de klant na schuldsanering zelfstandig zijn financiën op orde kan houden, toetsen we tijdens een of meerdere gesprekken of de gedragsverandering ook blijvend is. Als interventies noodzakelijk zijn, stemmen wij dit af met de gemeente.

De gesprekken (maximaal vier) bevatten onder andere de volgende onderwerpen:

- Hoe is de regeling verlopen?
- Hoe gaat het na de regeling met het budget?
- Zijn er nieuwe schulden ontstaan?
- Is het gedrag veranderd?
- Is er meer inzicht verkregen in het budget?
- Zijn er veranderende omstandigheden binnen het gezin?
- Is ondersteuning nodig bij bijvoorbeeld het opnieuw aanvragen van toeslagen etc.?
- Hoe verloopt het contact met de WSNP bewindvoerder?

Beschikkingen en doorlooptijden Wgs

Met het van kracht worden van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ontvangt iedere cliënt een beschikking waarin staat of ze wel of niet worden toegelaten tot schuldhulpverlening inclusief de aangeboden dienstverlening. In totaal zijn er 28 toelatingsbeschikkingen afgegeven.

Beschikkingen instroom in 2019	
Toelatingsbeschikking	28
Afwijzingsbeschikking	2
Totaal	30

Daarnaast zijn 12 klanten met een beschikking uit het proces gekomen. Het gaat om 10 positieve beëindigingsbeschikkingen en 2 negatieve beëindigingsbeschikkingen.

Beschikkingen uitstroom 2019	
Positieve beëindigingsbeschikking	10
Negatieve beëindigingsbeschikking	2
Totaal	12

De dienstverlening die wij voor uw gemeente hebben uitgevoerd heeft plaatsgevonden binnen de wettelijk gestelde termijnen vanuit de Wet Gemeentelijke schuldhulpverlening (WGS).

Deelname naar budgetbeheerpakket	
Pakket 1	0
Pakket 2	9
Pakket 3	35
Pakket financieel beheer	15
Totaal	59

- 1) Pakket 1 is de lichtste vorm en omvat het doorbetalen van de vaste lasten. Het restant van het inkomen wordt in zijn geheel overgemaakt naar de inwoner.
- 2) Bij pakket 2 worden ook andere rekeningen betaald en er wordt een reserve aangelegd, waarna het restant in zijn geheel naar de inwoner wordt overgemaakt.
- 3) Bij pakket 3 verlopen praktisch alle financiële handelingen via het budgetbeheer. De inwoner krijgt wekelijks leefgeld uitgekeerd.
- 4) Financieel beheer is een uiterst lichte vorm van beheer en is vooral bedoeld om te worden ingezet in combinatie met een minnelijke schuldregeling.

Ondernemers en schulden

Wij hebben een overeenkomst gesloten met gemeente Rotterdam over de dienstverlening aan ondernemers die ondersteuning nodig hebben op het gebied van hun financiële situatie.

Preventie

In 2019 hebben wij verschillende preventie-activiteiten uitgevoerd:

Collectieve zorgverzekering (zorgpolis minima)

Inwoners met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm kunnen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering. Hiermee kunnen zij voorkomen, dat zij door (hoge) zorgkosten in financiële problemen zullen komen. Het bereik van de collectieve zorgverzekering is gedaald van 45% naar 30% onder de minima. In 2019 hebben 248 huishoudens een collectieve zorgverzekering afgesloten.

Samenwerken met partners

We werken veel samen met partners op het gebied van schulddienstverlening. De financieel maatjes van Vraagwijzer bieden ondersteuning bij het structureren en organiseren van de financiële situatie van de inwoner.

Moneymaker

Het doel van Money Maker is om jongeren te ondersteunen in financieel verantwoordelijk worden door het verdienen van geld en het leren ermee om te gaan. Er zijn 4 trajecten gestart, daarvan zijn 4 jongeren uitgestroomd.

NIBUD-geldkrant

De Geldkrant is een goed middel om op een laagdrempelige, aansprekende en aanmoedigende manier de inwoner aan te zetten tot het op orde krijgen en houden van zijn financiële zaken. In deze geldkrant staan onze partners vermeld, alsmede onze gemeentelijke regelingen. De Nibud-geldkrant is verspreid onder de huishoudens van de gemeente en onze partners.